

OLAY YARA TACAĞ BELGELER

Bir siyasal partinin gizli yazışmaları

Binlerce insanın kaderiyle ilgili kararları kimler nasıl alıyor?

YAKINDA **Aydınlık**'TA

Türkes

Miting öncesi Kayseri'nin sokakları "Kızıl kelle avcıları" sözleriyle donatıldı. Feyzioglu, Türkes ve Celal Bayar "Kızıl kelle avcılarıyla" birlikte mitinge katılıyorlar.

Bayar

Feyzioglu

1 Mayıs yasaklanırken

İrkçılara bayram serbest

Türkes ne diyor?

«Türkiye Cumhuriyeti idaresi ırkçıdır»

"1944, 3 Mayıs'a kadar Türkiye Cumhuriyeti idaresi Turancılık ve ırkçılığı iç politikada geniş ölçüde uygulamaya çalışmış ve bu yönde telkin ve propaganda mahiyetinde tasıyan resmî yayımlar ve demeçler geniş ölçüde yer almıştır."

(Alparslan Türkes - 1944 Milliyetçilik Olayı, sayfa: 29)

Türkes'in 3 Mayıs günü nedir?

MHP ve Türkes'in her yıl kutladığı 3 Mayıs günü, 1944 yılında ırkçılığı savunan Nihal Atsız'ın daha sonra da aralarında Türkes'in de bulunduğu bir grubun tutuklanması üzerine ilan edilmiştir.

Alman ırkçılığı ve faşizmin yükseldiği yıllarda Türkiye'de ırkçılık yayılmaya ve Türkiye Hitler faşizminin işbirlikçisi haline getirilmek (Devamı sa. 6 s. 7'de)

Atatürk ne diyor?

«Turancılık siyasetini reddettik»

"Bütün amacımız, bu milli sınırlar içerisindeki milletimizin istirahatını, refahını ve bu milli sınırlar ile belirlenmiş vatanımızın bütünlüğünü korumaktan ibarettir. Turancılık siyasetini kendi isteğimizle izlemek istemedik."

(Atatürk'ün 24 Nisan 1920 günü TBMM'nin ikinci toplantısında yaptığı konuşmadan)

Anayasa ne diyor?

«İrk ayrımı gözetilmeden herkes kanun önünde eşittir»

"MADDE: 2- Türkiye Cumhuriyeti insan haklarına ve başlangıçta belirlenen temel ilkelere dayanan, milli, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir."

"MADDE: 12- Herkes, dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı gözetilmesiz, kanun önünde eşittir."

Bir çok yöneticisi kanlı terör eylemlerinin sanığı olarak yargılanan MİSK, 3 Mayıs'ta ırkçılık mitingini düzenliyor

- Komandolar, günlerdir Kayseri'ye yığınak yapıyor. İşçileri ve esnafı mitinge katılmaya zorluyor ve "Gelmeyeni isten atacağız" diye baskı yapıyorlar.
- AP yayını organı Son Havadis gazetesi, MİSK'in mitingini destekleyen yayınlar yapıyor.
- Mitingde Türkes'in yanı sıra, Celal Bayar ve Turhan Feyzioglu birer konuşma yapacak.

HABER MERKEZİ

BÜTÜN ülkelerde işçi sınıfının Birlik ve Dayanışma Günü olarak yerleşen 1 Mayıs'ın kutlanması hükümet tarafından yasaklanırken ırkçılar hükümetin müsamahası altında, tamamiş bir çok gerici isim de katıldığı bir miting düzenliyor.

MHP, MİSK tarafından düzenlenen mitingin "gerçek bir gövde gösterisi" olacağı yolunda açıklamalar yapıyor. Nitekim, komandolar mitingini yapıpacağı Kayseri'ye günlerdir yığınak yapıyor ve kenite büyük bir terör estirecek, duvarlara "Kızıl kelle avcıları geldi, sonunuz yakındır" gibi sloganlar yazıyor.

MHP militanları gerek Kayseri'de ve gerekse çevre illerde çalışan işçileri MİSK mitingine katılmak için baskı uyguluyor, işçileri MİSK'e üye olmaya zorluyor. MİSK'in yetkili olduğu fabrikalardaki işçileri "Mitinge katılmazsanız sizi isten atacağız" diye tehdit ediyorlar. Bu arada Bilecik'te MİSK'in mitingine ile ilgili afişler asan komandolar yanlarına gelen bir bekçiye ateş açarak kaçmaya başladılar. Komandalardan biri yaralı olarak ele geçirildi. Diğer iki komando da yakalanarak gözaltına alındı.

Kayseri'de ise, komandalardan mitingle ilgili zorbalık ve baskıların bazı güvenlik kuvvetlerinin de yardımıyla (Devamı sa. 6 s. 8'de)

Doçent Bulut'u öldüren 2 komando için idam cezası istendi

HABER MERKEZİ

KARADENİZ Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Doçent Dr. Necdet Bulut'u, silahlı pusu kurarak öldüren altı komandanın yargılanmasına, Ankara Sıkıyönetim 1. No lu Askeri Mahkemesinde başlandı.

Askeri savcı iddianamesinde, silahlı saldırıda bulunan komandalardan İbrahim Karahanoglu ve Mustafa Seyhan'ın (Devamı Sa. 6 Sü.6)

Fransa Radyosu:

«1 Mayıs İşçi Bayramı, Türkiye hariç bütün dünyada kutlandı»

- Moskova'daki gösteri Batılı diplomatlar tarafından boykot edildi.
- Şili'de 517 kişi tutuklandı.
- Tunus'ta 1 Mayıs nedeniyle tutuklu 5 sendikacı serbest bırakıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BÜTÜN dünyadaki emekçilerin "Uluslararası dayanışma, birlik ve mücadele günü" olan 1 Mayıs İşçi Bayramı kutlandı.

Fransa Radyosu perşembe günü yaptığı yayında "1 Mayıs İşçi Bayramı Türkiye hariç bütün dünyada kutlandı. İstanbul, Ankara ve Mersin'de durum gergin. Olağanüstü askeri önlem var" dedi.

* FRANSA: Başkent Paris'te 5 ayrı gösteri yapılırken, Sovyet yanlısı Fransız Komünist Partisinin denetimindeki CGT Sendikası, diğer işçi kuruluşlarını düzenlediği mitingde katılmaya ikna edemedi.

* İSRAİL: Kudüs Radyosu, muhalefetteki İşçi Partisine bağlı sendikaların düzenlediği yürüyüşün olaysız geçtiğini bildirdi.

* ŞİLİ: Faşist Pinochet diktatörlüğü, 1 Mayıs İşçi Bayramını kutlamaya hazırladıkları gerekçesiyle 517 kişiyi tutukladı.

* İNGİLTERE: Başbakan Bayan Margaret Thatcher, ülke ekonomisinin kötü durumunu gerekçe olarak önce sürerek 1 Mayıs günü grev yapmama lafını istedi. "İsteyen cuma günü grev yapсын, diyen Thatcher'ın uyarısına rağmen, zam isteyen işçiler 1 Mayıs'ı grevde kutladılar.

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

Adım başı arama

Çıkması beklenen olaylara karşı 1 Mayıs'ta çok sıkı güvenlik önlemleri alındı. Öyleki, Kartal'dan trenle binerek Karaköy'e geçmek isteyenler tam beş kez tepeden tırnağa arandılar. Fotoğrafta, Karaköy vapuruna binmeye hazırlananlar, Haydarpaşa'daki dördüncü arama sırasında. (Fotoğraf: Aydınlık)

1 Mayıs'ta Taksim

Araçlara yasaklanmış bir trafik, her sokak başında askeri araçlar, kum ve dikenli tel bariyerleri ve görülmemiş yoğunluktaki güvenlik önlemleri altında bomboş bir alan. Moskova yanlısı grupların ve maceracıların yıllardır yarattığı kargaşa ve hükümetin anti-demokratik yasaklamalarından sonra kutlanamaz hale gelen 1 Mayıs'ta Taksim'in görünümü bu... (Fotoğraf: Ayten Erbay)

MEYDANLAR BOŞ KALDI

- Büyük illerde güvenlik görevlilerinin sayısı sokağa çıkanlardan fazlaydı
- Korsan gösteriler 1 Mayıs'ta da sürdü

HABER MERKEZİ

1 Mayıs kutlamalarının engellenmesini protesto gerekçesiyle yapılan eylemler ve alınan geniş güvenlik önlemleri nedeniyle 1 Mayıs günü büyük şehirlerde adeta "sokağa çıkma yasakı" yaşandı. Kargaşalık yaratan yurtaşları tehdit eden eylemler yüzünden yurtaşlar, 1 Mayıs gününü evlerinde geçirdiler. Havanın çok güzel olmasına rağmen İstanbul ve Ankara'da sokaklar boştu. Yer yer görevli güvenlik kuvvetlerinin sayısının yurtaşlardan çok (Devamı Sa. 6 Sü.3)

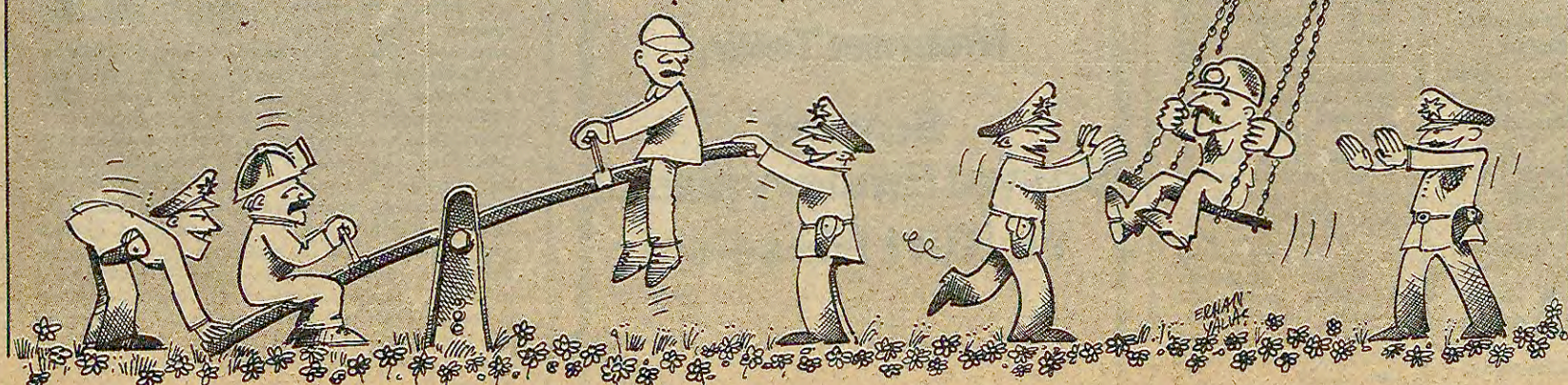
Yavuz hırsız Oral Çalışlar

Yıl 1921. İstanbul İngiliz ordusunun işgali altında. Günlerden 1 Mayıs. Tersane işçileri, deri işçileri, tramvay işçileri sokaklarda. 1 Mayıs işçi sınıfımızın birlik ve dayanışma günü. Bundan tam 59 yıl önce kutlamalar, İngiliz istilacılara karşı milli bağımsızlık gösterileri olarak sürer. İstanbul'un dört bir yanı göğsüne kırmızı karanfil takmış işçilerin coşkun sesleriyle inler: "Emperyalist istilacı defol!"

1 Mayıs 1980'deyiz. Paris Radyosunun haberi: "Türkiye hariç dünyanın her yanında 1 Mayıs İşçi Bayramı olarak kutlanıyor."

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

1 Mayıs Bahar Bayramı kutlandı - Gazeteler

Tarsus katliamı

Tarsus ilçemizde, üçü ilkököl bebesi, dokuz insanınmız takır takır kurşunlanıyor, aynı gece Devlet Bakanı ve İçişleri Bakan Vekili Orhan Eren, TV'de şunları söylüyor:

—Ölenlerin hiç birisi jandarma ve polis kurşunuyla ölmemiştir...
Bu, Sayın Bakanım ileriye sürdüğü bir iddiadır; ancak öyle bir iddiadır ki, beraberinde şu soruyu da taşır:—

—Peki, dokuz yurttaşımız nasıl, neyle ve kim tarafından öldürülmüştür?

Bu satırların yazıldığı gün (25 Nisan), resmi gazılar bu sorunun yanıtını henüz vermemişlerdir. Ama, sorunun yanıtı, olayı yaşayanlarda vardı ve çok açıktır:

Dokuz insanımız, emniyet kuvvetlerinin açtıkları ateş sonucu ölmüştür. Zaten bir başka izah tarzına yönelmek bile güçtür. Çünkü, herhalde, dokuz-on yaşındaki bebeklerle yetişmiş ihtiyarlar, kovboyculuk oynarken, birbirlerini vurmuşlardır. Olayın failleri ortadaydı ve İçişleri Bakan Vekili geçeceği saptırıldı.

Bu olay, İçişleri Bakan Vekilinin aksi çabalarına rağmen, üstü örtülecek olaylardan değildi. Ortada dokuz ölü ve yüzlerce yaralı vardı. İçişleri Bakan Vekili ya geçeceği yönelir ve dokuz yurttaşımızı öldürenlerin yakasına yapıştır, yahut bugün olmasa da yarın mutlaka kendisinin yakasına yapıştır. Türkçemizdeki şu güzel söz, Orhan Eren'in bilmesinde olanak yoktur: "Yanlış hesap Bağdat'tan döner!"

Tarsus olayını öğrenir-öğrenmez benim aklıma bir başka soru da takıldı:

—Şu sıralar devlet terörünün boyutlarına ulaşmasıyla, Anayasayı çiğnemele girişimleri arasında bir bağlantı yok muydu?

Ben bu soruya olumsuz yanıt vermiyorum. Belirli çevreler, şu günlerde, ülkemizin içinde yurtdışındaki ekonomik bunalımdan tutun da, a-

nasından, Cumhurbaşkanının seçilmesine kadar bütün dengesizliklerin yükünü, Anayasamızın sırtına sarmaya çalışıyorlar. Yararlanmak isteyen havanın sözcük olarak belirlenmesi şöyledir:

—Ülkemizin bütün sorunlarının çözümü, Anayasamızın değiştirilmesine bağlıdır. Aksi halde ne ekonomik bunalımın, ne de anarşinin üstesinden gelmeye olanak yoktur...

Egemen güçlerin en tutucu, en vahşi kesimi, bu fikrin oturmaması için günlerdir, "Tercüman" gazetesini kullanıyor. Seminerler düzenliyor, TRT'yi olabildiğince kullanmaya çalışıyor...

Anayasa düşmanı güçlerin böylesine apaçık ortaya çıktıkları bir sırada, terörün de azgınlaşması bir rastlantı olamaz. Tarsus olaylarını, "Tercüman" ve "Son Havadis" gazetesinin günlüklik derecesinde carpılarak vermesi çok ilginçtir! Galiba, Anayasa düşmanlarımızın dörtlü başı mamur provokasyonları ile karşı karşıyayız. Anti-demokratik girişimlerin böylesine düzenli bir biçimde içiçe geçmesini, "rastlantı" sözcüğüyle izah etmiyoruz ben... Vur, kur, öldür, sömür, sür... Ondan sonra da dönüp Anayasayı göster. Siyaset Mafiasının son taktiği budur!..

Tarsus katliamından, başta Tarsuslular olmak üzere, bütün Türkiye'li emekçilerin de alacağı bir ders vardır. Devlet terörünün Tarsus'ta da boy göstermesine çanak tutanlar, sahte sözcüklerdir! Biz, Aydınlık olarak bunu defalarca tekrarladık. Tekrarlamadık mı? Sahte solun, halka karşı gücümüzün hizmetkarlığını yaptıklarını belirledik mi? Tarsus'ta ölen ve yaralanan bunca insanımızı, kolluk kuvvetlerinin namularının ucuna itenler, artık iyi tanımalıyız! Tarsus katliamı sırasında bebeklerini yitirenler, ağabeylerini, babalarını toprağa verenler, kendilerini "yem" olarak kullanan çetelerin keyiflerinden ellerini oğuşturduklarından artık bilincinde olmalıydılar.

düşünce dünyası

EŞEL-MOBİL ÜZERİNE

Nesim Ovadya
(İnşaat Yüksek Mühendisi)

S ON günlerde adı duyulmakta ve kamuoyunda tartışılmakta olan "Eşel-Mobil" sistemi nedir?

"Eşel-Mobil" sistemi, ücretlerin, hayat pahalılığının artışına paralel olarak artırılmasıdır. Böylece, çalışanların fiyat artışlarından etkilenmemeleri amaçlanmaktadır.

Bu sistemin uygulanmasında temel değişken, fiyatların artışıdır. Ücretler, fiyatların artışına paralel ve aynı oranda, zaman kaybetmeden artırıldığı takdirde, ücretleriyle geçinenler lehine sonuç almak olanaklıdır.

"Eşel-mobil" sisteminin mahzurları

Özellikle enflasyonun büyük boyutlara ulaştığı ülkelerde gündeme gelen "Eşel-Mobil" sistemi ne görüldüklerinde şu noktalarda olumsuzluklar içermektedir:

1) Sistemde temel faktör olan fiyat artışının tespiti, objektif ve gerçekçi uygun olmak zorundadır. Bu nedenle, tespitinin yapılmasında söz sahibi olan kuruluşların niteliği önemli ölçüde önem kazanmaktadır. Çalışanların aleyhine, siyasal iktidarlardan yana olan kuruluşların, gerçekçi olmayan ve daha düşük seviyede tespit edebilecekleri enflasyon oranı, ücretlerin, artan hayat şartlarından gerisinde kalmasıyla sonuçlanabilmektedir.

2) "Eşel-Mobil" sistemi, iyi uygulandığı takdirde, mevcut durumun korunmasını amaçlayan bir ücretlendirme sistemi değildir. Ücretlerin, daha

iyi yaşam şartlarına kavuşma taleplerine cevap vermeyen bu sistem, aynı zamanda, çalışanlar arasındaki adaletsiz uygulamaların da muhafaza edilerek sürdürülmesini sağlamaktadır.

3) "Eşel-Mobil" sisteminin sağlıklı uygulanabilmesi için, kısa zaman aralıklarında ücretlerin artırılması gerekmektedir. Uygulama periyodunun büyük olması, enflasyonun aylık boyutlarının çok büyük olduğu ekonomilerde, sistemi ücretler lehine olmaktan çıkarılmaktadır. Çünkü, artan fiyatlar, ücret artışlarını kısa zamanda yok etmekte ve giderek ücretlerin reel değerlerini de kaybolmasına yol açmaktadır.

"Eşel-mobil" sistemi ile toplu sözleşme sisteminin karşılaştırılması

Toplusözleşme sisteminde, işçi sınıfı kendi kaderini tayin etmede, gücü oranında inisiyatif sahibidir. İşçi sınıfı, kendi iradesiyle belirlediği temsilci ve yöneticiler vasıtasıyla, toplu olmakta ve üretimi etkileyebilecek gelen gücüne dayanarak, ücretini işverenle pazarlık yaparak tespit etme olanağına sahiptir. Ücretlerin hangi oranda artacağı, güçler dengesine göre, bu pazarlık sonucunda belirlenebilmektedir.

Buna karşılık, "Eşel-Mobil" sisteminin gerçek anlamda uygulanması halinde bile, yukarıda belirttiklerimiz nedenlerden de görülebileceği üzere, ücretlerin belirlenmesinde, teorik anlamda siyasal iktidarların da inisiyatif sahibi olmadığı ileri sürülebilir, inisiyatif ele geçirme yollarının açık olduğu da görülmektedir.

Mobil" sisteminin gerçek anlamda uygulanması halinde bile, yukarıda belirttiklerimiz nedenlerden de görülebileceği üzere, ücretlerin belirlenmesinde, teorik anlamda siyasal iktidarların da inisiyatif sahibi olmadığı ileri sürülebilir, inisiyatif ele geçirme yollarının açık olduğu da görülmektedir.

Hakim sınıflar, enflasyonun yüksek olduğu ekonomilerde, toplu sözleşme hakkına sahip işçi sınıfının ekonomik haklarını gaspetmek için, "Eşel-Mobil" sisteminin getirilerek, ücretlerin tespitinde inisiyatif ele almaya yoluna giderler. Bu inisiyatif de, ücretlerin lehine kullanılmayacakları açıktır. Bu anlamda, "Eşel-Mobil" sistemi, işçi sınıfının yaşam şartlarının kötüleştirilmesinde bir araçtır ve gericiidir.

Hükümetin hazırladığı "Eşel-mobil" yasa tasarısı gericiidir

Hükümet, hazırladığı, "Eşel-Mobil" yasa tasarısı ile, ücret artışlarını enflasyonun altında tutmayı amaçlamaktadır. Bu tasarı ile hükümet, toplu pazarlık sistemini 5 yıl süreyle askıya almayı planlamaktadır.

Mevcut toplu pazarlık sistemine rağmen, yaşam

koşulları kötüleşmekte olan işçi sınıfına, "Eşel-Mobil" sistemini kabul ettirmek mümkün değildir. Bu gerici yasa uygulamaya koymak, ancak, halka baskı ve zulüm politikasıyla mümkündür. Hükümet, hazırladığı yasa tasarılarıyla, özgürlükleri tamamen ortadan kaldırarak, ekonomik buhranı sirtına yüklemek üzere olduğu işçi sınıfının sessiz kalmasını amaçlamaktadır.

İMF toplu iş sözleşmelerindeki ücret taleplerinin sınırlanmasını talep etmiştir. Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, ülke çapında izlenecek bir ücret politikasıyla ücret artışlarının belli bir düzeyde sınırlandırılmasını istemiştir. İşte, hükümetin "Eşel-Mobil" yasa tasarısı, bu çağrılara cevap olarak hazırlanmıştır. Ekonomik buhranın tüm yükünü emekçilere taşıtmayı amaçlayan hükümetin planlarına karşı, esas olarak iki büyük konfederasyonun çatısı altında bulunan işçi sınıfının sessiz kalması beklenmez.

"Eşel-mobil" yasının sistemi ile 657 sayılı personel karşılaştırılması

Kamu sektöründe istihdam edilen ve memur statüsünde bulunan ücretli kesimi, 657 sayılı Personel Yasasına göre ücretlendirilmektedir. Bu yasa, ücret artışlarını "katsayı" sistemine göre tespit etmektedir. "Katsayı", bütçe yasalarıyla belirlendiğinden, memur kesiminin ücretlerinin belirlenmesinde, siyasal iktidarlar tam inisiyatif sahibidirler.

Emeği ile geçinenlerden yana olmayan siyasal iktidarların tespit ettiği "katsayı"lar, hiç bir zaman çalışanların lehine olmamıştır. Yıllardan beri gelişen uygulama, memur kesiminin yaşam şartlarının kötüleşmesi yönünde olmuştur.

Buna karşılık, "Eşel-Mobil" sisteminde, yukarıda belirttiklerimiz gibi, ücretlerin belirlenmesinde inisiyatif, çalışan kesimde olmadığı gibi, belli ölçülerde siyasal iktidarların da elinde değildir. "Eşel-Mobil" sisteminin uygulanmasının belirlenmesinde, çalışan kesimin mücadelesine ihtiyaç vardır. Belirli ölçülerde siyasal iktidarların da elinde değildir. "Eşel-Mobil" sisteminin uygulanmasının belirlenmesinde, çalışan kesimin mücadelesine ihtiyaç vardır.

1968 yılı koşullarına göre hazırlanmış vergi cetvelleri, bugün artık geçerliliğini yitirmiştir. Reel olarak azalmasına rağmen, nominal değeri artan ücretlerden giderek artan oranlarda vergi alınmasına son verilmiştir. 1968'de vergi dışı bırakılan ücretlerin, bugünkü koşullarda reel olarak eşdeğer olduğu ücretler yüzde 30 civarında vergilendirilmektedir. Bu adaletsizliği düzeltmek için vergi yasası çıkarılmadığı takdirde, gerek asgari ücret arttırılması, gerekse "Grevli, toplu sözleşmeli sendikal hak"ka sahip

Dünün hikayesi...

Dün 1 Mayıs'tı. Herhalde dün 'Geldi bahar, çiçek açtı ağaçlar, meledi kuzular, cıvıladı kuşlar, 1 Mayıs bahar bayramını kutlayalım arkadaşlar...' şeklinde saçma sapan bir yazı yazmazdık.

1 Mayıs'ın bahar bayramı değil işçi bayramı olduğuna yazmadan duramazdık. Nitekim biz de öyle yaptık. Oturduk 1 Mayıs işçi bayramıyla ilgili coşkulu bir yazı kaleme aldık.

Yazımızın sonunda da 1 Mayıs Marşını haykardık: "1 Mayıs, 1 Mayıs, işçinin, emekçinin bayramı..."

Tam yazımız üzerinde rötüşlere başlamıştık ki, Ankara temsilcimiz Doğan Yurdakul tarafından uyandırıldı.

Meğer dün 1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğunu yazmak yasaklanmıştı...

Sıkıyönetim Komutanlığı bu konuda bir bildiri yayınlamıştı ve bu yasağa uymayan yayın organlarının toplatılacağını, hatta kapatılacağını açıklamıştı...

Sizdi biz ne yapacağız? Yazı işlerine yazı yazdırma saatimiz gelmiş, çatmış... Bu saatten sonra yeni bir yazı yazamayacağımıza göre, demek ki yazımızı yazı işlerine ulaştıramayacağız.

Ulaştırılmayınca da, köşemize dünkü gibi bir özur koyacağız... Çaresiz öyle yaptık.

Ondan sonra da oturduk düşünmeye başladık.

Bırakın sosyalist ülkeleri, kapitalist ülkelerde de 1 Mayıs işçi bayramı olarak kutlanır.

Amerikalı, Avrupalı, kıyasıca Batılı ülkelerin işçileri 1 Mayıs günü meycandan dalgalanırlar, marşlarını haykırırlar.

Hatta bu kutlama törenlerine Almanya'da, Fransa'da bakanlar, başbakanlar katılır.

Fakat biz, değil 1 Mayıs'ı işçi bayramı olarak kutlamak, 1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğuna bile dile getiremeyiz.

Sahi biz neyiz? Anladık sosyalist bir ülke değiliz ama, Batı tipi demokrasi ile yönetilen bir ülke de midir?

Demek ki değiliz... Eğer öyle olsaydık, dün diğer Batılı ülkeler gibi ülke çapında 1 Mayıs'ı işçi bayramı olarak kutlardık.

Hiç olmazsa, basın olarak, 1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğunu rahatlıkla yazardık.

Ama dün bunların hiç birini yapamadık. Niçin?

Çünkü 1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğunu yazmak, 1 Mayıs'ı işçi bayramı olarak kutlamak Komünistlerin de onun içindir.

Hımm... Demek ki Amerika da komünistmiş, NATO üyesi ülkeler de komünistmiş, 1 Mayıs törenlerine katılan Almanya Başbakanı da komünistmiş?

Öyleyse bizim yöneticilerimiz, komünistlerden kredi dilenmiş ve bir avuç kredi için ülkemizin altını da, üstünü de komünistlere kiraya vermiş...

Yakalayın 'son Türk devleti'ni komünistlere satanlar var!

Yakalayın kaçmasınlar.

Dünün hikayesi...

Dün 1 Mayıs'tı. Herhalde dün 'Geldi bahar, çiçek açtı ağaçlar, meledi kuzular, cıvıladı kuşlar, 1 Mayıs bahar bayramını kutlayalım arkadaşlar...' şeklinde saçma sapan bir yazı yazmazdık.

1 Mayıs'ın bahar bayramı değil işçi bayramı olduğuna yazmadan duramazdık. Nitekim biz de öyle yaptık. Oturduk 1 Mayıs işçi bayramıyla ilgili coşkulu bir yazı kaleme aldık.

Yazımızın sonunda da 1 Mayıs Marşını haykardık: "1 Mayıs, 1 Mayıs, işçinin, emekçinin bayramı..."

Tam yazımız üzerinde rötüşlere başlamıştık ki, Ankara temsilcimiz Doğan Yurdakul tarafından uyandırıldı.

Meğer dün 1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğunu yazmak yasaklanmıştı...

Sıkıyönetim Komutanlığı bu konuda bir bildiri yayınlamıştı ve bu yasağa uymayan yayın organlarının toplatılacağını, hatta kapatılacağını açıklamıştı...

Sizdi biz ne yapacağız? Yazı işlerine yazı yazdırma saatimiz gelmiş, çatmış... Bu saatten sonra yeni bir yazı yazamayacağımıza göre, demek ki yazımızı yazı işlerine ulaştıramayacağız.

Ulaştırılmayınca da, köşemize dünkü gibi bir özur koyacağız... Çaresiz öyle yaptık.

Ondan sonra da oturduk düşünmeye başladık.

Bırakın sosyalist ülkeleri, kapitalist ülkelerde de 1 Mayıs işçi bayramı olarak kutlanır.

Amerikalı, Avrupalı, kıyasıca Batılı ülkelerin işçileri 1 Mayıs günü meycandan dalgalanırlar, marşlarını haykırırlar.

Hatta bu kutlama törenlerine Almanya'da, Fransa'da bakanlar, başbakanlar katılır.

Fakat biz, değil 1 Mayıs'ı işçi bayramı olarak kutlamak, 1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğuna bile dile getiremeyiz.

Sahi biz neyiz? Anladık sosyalist bir ülke değiliz ama, Batı tipi demokrasi ile yönetilen bir ülke de midir?

Demek ki değiliz... Eğer öyle olsaydık, dün diğer Batılı ülkeler gibi ülke çapında 1 Mayıs'ı işçi bayramı olarak kutlardık.

Hiç olmazsa, basın olarak, 1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğunu rahatlıkla yazardık.

Ama dün bunların hiç birini yapamadık. Niçin?

Çünkü 1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğunu yazmak, 1 Mayıs'ı işçi bayramı olarak kutlamak Komünistlerin de onun içindir.

Hımm... Demek ki Amerika da komünistmiş, NATO üyesi ülkeler de komünistmiş, 1 Mayıs törenlerine katılan Almanya Başbakanı da komünistmiş?

Öyleyse bizim yöneticilerimiz, komünistlerden kredi dilenmiş ve bir avuç kredi için ülkemizin altını da, üstünü de komünistlere kiraya vermiş...

Yakalayın 'son Türk devleti'ni komünistlere satanlar var!

Yakalayın kaçmasınlar.

HALK SAĞLIĞI

Dr. Nadir Paksoy

Cocuk beslenmesi

Çocuğun gelişmesi açısından üç ana beslenme döneminin olduğunu söyler bazı yazarlar. Birinci devre doğumdan 1 yaşına kadar olan süre, ikinci devre birinci yaştan ikinci yaşın bitimine kadar geçen zaman ve üçüncü devre de yedinci yaş ile onbeşinci yaş sonuna kadar olan süre olarak ele alınır.

Dünya'da 0-5 yaş arası çocuk sayısı 500 milyon kadar olup bunun yüzde 80'i gelişmekte olan ülkelerde doğmaktadır. Türkiye ve diğer Üçüncü Dünya ülkelerinde maalesef yeterli olmayan ve düzensiz beslenme sonucu çocuklarda bir takım hastalıklar ortaya çıkmaktadır.

En azından dengersiz beslenen organizma birtakım hastalıklar karşısında dirençsiz kalmaktadır. Beslenme bozukluğuna yol açabilecek başlıca nedenler arasında ailenin bilgisizliği, ekonomik gücün az olması, çok çocuk sahibi olma, besin maddelerinin azlığı, çevre sağlık koşullarının (su, kanalizasyon, ortalama ve barınma yerleri vs.) elverişsiz olması, kalabalık yaşama ön arayıdır.

Organizma için gerekli olan besin maddeleri; protein, yağ, karbonhidrat, vitamin, mineral ve sudur. Çocuk beslenmesinde bunlar yaşa ve ihtiyaca göre dengeli bir şekilde ayarlandığı takdirde olumlu olur.

Süt çocuğu devresinde ilk 6 aya kadar en ideal besin kaynağı ana sütüdür. Ancak ana sütü ile beslenme oranı giderek düşmekte, yerini hayvan sütleri ve yapay sütler almaktadır. Bu durum, şimdiki gelişmiş ülkelerde daha yaygın olmasına karşın ana sütünün değeri tartışılmazdır. Çocuk hekimleri ana sütüne doğumdan hemen sonra başlandı takdirde çocuğun ana sütüne alışkanlığının daha kuvvetli olduğunu ileri sürmektedirler. (Türkiye'de Halk Sağlığı Yönergesi Çocuk Beslenmesi Sorunu, İstanbul Tabipler Odası Yayınları 1977, sayfa 30) Mümkün oluyorsa ana sütünü 1 yaşına kadar sürdürülmeli, ancak 4. aydan itibaren diğer gıdaların aynaya göre ilave edilmesi gerekir. 3 aydan önce unlu gıda verilmesi doğrudur. Muhallebeden önce de sebze çorbaları, sebze püresi (5. aydan sonra) verilmesi, bunu takiben muhallebi gibi gıdaların beslenme uygundur. Unlu gıdaları 3. aydan önce vermemenin nedeni nişastayı sindirebilecek amilaz maddesinin daha o yaşta kadar yeterli olmayı-

şından gelir. Eğer anne sütü yeterli değil, inek sütü veriliyorsa bunu sulandırmak gerekir. Bunu yaparken şöyle basit bir formülden yararlanılır: 1. ayda 1 ölçü süt + 1 ölçü su, 2. ayda 2 ölçü süt + 1 ölçü su. Bu bir ölçülük su oranı aynı kalarak ay sayısı ile giderek artar.

Büyüyen çocuğun ihtiyacı olduğu besin maddelerinin başında protein gelir. Vücut dokularının gelişmesi açısından proteine olan gereksinimi artar. Anne sütü bu ihtiyacı karşılayabilecek değildir. İlk aylarda ancak 4-6 aydan sonra örneğin yumurta sarısı ve zamanla peynir, et vs. gibi gıdalarla geçilmesi zorunludur. 9-12. aydan itibaren de erişkin gıdasına başlanır. Sürekli nişastalı, unlu gıdalarla beslemek çocukta görülmekte bir zayıflık yaratmadığı için iyi bir yol gibi görünürse de "lapacı" tabir edilen yağlı bol topraklı ancak köf bir çocuk yetişmesine neden olur.

Hayvanlar üzerinde yapılan deneylerde erken yaşta yetersiz beslenme ile beyin hacminin küçük kaldığı, beyin tam gelişmediği, hiere sayısının az olduğu ve sonuç olarak tüm görevlerini yeterince yerine getiremediği gösterilmiştir. (Kaynak: Malnutrition and Mental Development - Köti beslenme ve beyin gelişimi, Who Chronicle 28: 95 yıl 1974 Dünya Sağlık Örgütü Yayını) Ayrıca yine yapılan çalışmalar yalnızca çocuk doğduktan sonraki beslenmenin değil bunun yanı sıra annenin hamilelik süresindeki beslenmesinin de doğacak çocuğun beyin gelişimini olumlu veya olumsuz yönde etkilediği göstermektedir.

Gelecekteki sağlıklı nesillerin yolu bugünkü çocuk beslenmesindedir. Ülkemizde nüfus artışı, gelir azlığı, işsizlik, yetersiz sağlık hizmetleri, köyden şehire akım, bilgisizlik, sık doğum, annenin yetersiz beslenmesi gibi nedenler yukarıda da söylendiği gibi çocuklarda köti beslenmeye yol açmakta, buna bağlı olarak da protein-enerji eksikliği adı verilen genel bir hastalık grubunun ortaya çıkmasına, yetersiz beslenen çocukların çabuk hastalanmasına ve hatta ölümlüne zemin hazırlamaktadır.

Yukarıdaki nedenlerin üzerinde ciddiylete eğilebilecek bir sağlık politikası uygulandığı takdirde, bu sorunların büyük ölçüde çözülebileceğine inanıyoruz.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MILYON HALKTIR

BİLİM YUVASI MI, ÇİFTLİK Mİ?

Yurdumuzun en önemli sağlık kuruluşlarından birisi de kuşkusuz ki Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesidir. Bu özelliği çeşitli nedenlerden dolayı ileri gelmektedir. Örneğin Cumhuriyet döneminin ilk tıp fakültesi olması. Öğretim üyesi ve kadrosunun genişliği ile büyük bir tip potansiyeline de sahiptir. Bunlara kamuoyunun bildiği eklemektedir. Bir de halkımızın bilmediği özellikler vardır.

Bu durumda bugüne kadar hiç bir yerde uygulanmadık yöntemler uygulanmaktadır. İnsanlar suçsuz yere işten atılmakta. Dekan tarafından toplanılmakta ve sıkıyönetime teslim edilmektedir. Dekan Prof. Dr. Celal Aksungur işten atılan işçilerin yerine alacağı işçilerin özgeçmişlerine büyük bir önem göstermektedir. İyiye tarifi bir istifa dilekçesi yazılmaz. Aldığı adamları büyük bir çoğunluğu MHP lidir. Kurumda personel arasında mezhepçilik ve çeşitli ayrımlar yapılmaktadır.

Kliniklerde yapılan yolsuzlukları gözlemleyen gelen Dekan, risvet alma iddiasıyla suçsuz yere, hastabakıcıları işten atmaktadır. Gece baskınları sırasında pozisyon bizzat tokatlamaktadır. Bunlara örnek verebiliriz. Kardiyoloji'deki ilaç yolsuzlukları araştırarak da protein-enerji eksikliği adı verilen genel bir hastalık grubunun ortaya çıkmasına, yetersiz beslenen çocukların çabuk hastalanmasına ve hatta ölümlüne zemin hazırlamaktadır.

Yurdumuzun en önemli sağlık kuruluşlarından birisi de kuşkusuz ki Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesidir. Bu özelliği çeşitli nedenlerden dolayı ileri gelmektedir. Örneğin Cumhuriyet döneminin ilk tıp fakültesi olması. Öğretim üyesi ve kadrosunun genişliği ile büyük bir tip potansiyeline de sahiptir. Bunlara kamuoyunun bildiği eklemektedir. Bir de halkımızın bilmediği özellikler vardır.

Bu durumda bugüne kadar hiç bir yerde uygulanmadık yöntemler uygulanmaktadır. İnsanlar suçsuz yere işten atılmakta. Dekan tarafından toplanılmakta ve sıkıyönetime teslim edilmektedir. Dekan Prof. Dr. Celal Aksungur işten atılan işçilerin yerine alacağı işçilerin özgeçmişlerine büyük bir önem göstermektedir. İyiye tarifi bir istifa dilekçesi yazılmaz. Aldığı adamları büyük bir çoğunluğu MHP lidir. Kurumda personel arasında mezhepçilik ve çeşitli ayrımlar yapılmaktadır.

Kliniklerde yapılan yolsuzlukları gözlemleyen gelen Dekan, risvet alma iddiasıyla suçsuz yere, hastabakıcıları işten atmaktadır. Gece baskınları sırasında pozisyon bizzat tokatlamaktadır. Bunlara örnek verebiliriz. Kardiyoloji'deki ilaç yolsuzlukları araştırarak da protein-enerji eksikliği adı verilen genel bir hastalık grubunun ortaya çıkmasına, yetersiz beslenen çocukların çabuk hastalanmasına ve hatta ölümlüne zemin hazırlamaktadır.

ELAZIĞ

Yarının aydınlıkta kalkanları olmak

Çağımız dünyasında ülkelerin içi barış istemeleri, ekonomik ve toplumsal kalkınmalarının ancak ve ancak çağdaş bilgi ve beceri sahibi genç insan güçleri ile gerçekleştirilebilir.

Genç insan en büyük güç kaynağının bilgili olmak olduğuna inandığı olduğu kendi toplumu için caba harcayıp yararı olamaz. Emekçilerin kendilerine has değer yargılarının varlığını gözlemledikten gelip saygı duymak ekonomik ve toplumsal varlığını gelişmesine engel olmak demektir.

Hiç bir toplum düzensizliğini, kuyulsuzluğunu, gelişimini ve bu doğrultudaki düşüncelerini suçlayarak sağlıklı bir ortamın oluşmasını bekleyemez. Bugün belli kutup dallarından yöneticiler hangi isim altında ortaya çıkarılsın çıksınlar, işçilerin mücahadesini siyasi çıkarlarına alet etmektedir. Durumunda belirleyici olan esas mücadeleyi karşılıklı olarak görmektedir. Gerektirse bu hızlı değişim içerisinde pusuya yatan dost görünümündeki düşmanları tanıyabilmemiz için bu hızlı değişimle hareket etmeli, kendimizi sermayeye ve yandaşlarına karşı kitlelerin birliğini, gereğini savunarak davranmalıyız. Özgür düşünceli, aydınligi ileriye isteyecekler olmalıyız ki, doğru bir temelde, aynı aydınlıkta kalanları olaşın.

H. Karaaslan

BULMACA

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											

SOLDAN SAĞA: 1) Spekülasyon, yolsuzca kazanç elde etme. 2) Sarte'nin unlu bir romanında mahkumların konu edildiği yer - Manda yavrusu. 3) Alfabetin ilk sessiz harfi - TERSİ rey - Bir çalka aldi. 4) Bir yazı marş - Bir renk - Otoların önünü aydınlatmaya yarayan lamba. 5) Bir peygamber - Emek anlamında bir deyim. 6) TERSİ a-teş üzerine bir kabı oturtmaya yarayan üç ayaklı destek - Kalayın simgesi. 7) Amerika'da bir eyalet - TERSİ bir maden. 8) TERSİ Sivas'ın bir ilçesi - İlçe. YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Nöbetleşe çalışma. 2) TERSİ asil - Bir nota. 3) TERSİ Türkiye'nin uluslararası simgesi - "Yanmasın sağla" anlamında bir sözcük. 4) Unlu bir ayakkabı firması - Kalm kumaş. 5) TERSİ üçüncü bir şahsa ait - Çok sert soğuk. 6) Sodyumun simgesi - Eski bir medeniyet. 7) Tercüman gazetesinin bir köşe yazarının soyadı. 8) TERSİ bir soru zaden - Çocuğu olan kadın. 9) TERSİ Deniz'in bir ilçesi - TERSİ bir çeşit lonca sistemi. 10) Osmanlı döneminde bazı görevlilere dağıtılan insan - TERSİ vahşi hayvan yakalama. 11) Tereddüt. 12) Çılgın bir hayvan.

H. Karaaslan

Ortadoğu... Ortadoğu... Ortadoğu...

Güvenlik Konseyinde 10 lehte, 4 çekimser ov kullanıldı

ABD, Filistin devletinin kurulmasını öngören BM tasarısını yine veto etti

Üçlü özerklik görüşmeleri Tel-Aviv'de başladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine sunulan Filistin devletinin kurulmasını öngören karar tasarısı ABD tarafından veto edildi. Tunus'un sunduğu tasarısı, 10 üye onaylarken, Fransa, İngil-

tere, Portekiz ve Norveç çekimser kaldı. ABD'nin BM'deki temsilcisi kararı veto etti.
ABD temsilcisi, "Camp David barış sürecinin sonuçlarını almadan böyle bir oylamanın gereksiz olduğunu" ileri sürerken, Filistinli-

lerin kendi kaderlerini tayin hakkını savunduğunu söyleyen Fransız temsilcisi de aynı gerekçe ile çekimser oy kullandığını açıkladı.

KIRMIZI MÜREKKEP
New York'taki BM Güvenlik Konseyi toplantısı sürerken, salona girme başarabilen, 'Amerikan Devrimci Komünist Partisi' adlı Arnavutluk yarılsı bir örgütün üyesi, Amerikan ve Sovyet delegelerinin yüzüne kırmızı mürekkep fırlattı. Güvenlik görevlileri tarafından yakalanan militan, "Kahrolsun Amerikan-Sovyet emperyalizmi!" diye bağırdı.

BİTMEYEN ÖZERKLİK GÖRÜŞMELERİ
Mısır Devlet Başkanı Sedat ve İsrail Başbakanı Begin'in ABD Başkanı Carter ile yaptığı görüşmelerden sonra karara bağlanan özerklik görüşmelerini hızlandırma çalışmaları başladı. Mısır Savunma Bakanı Kemal Hasan Ali, İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizman ve ABD'nin Ortadoğu Özel Temsilcisi Sol Linowitz arasında başlayan "Filistin özerkliği ile ilgili üçlü görüşmelere" önümüzdeki dönemde Mısır'da devam edilecek.

Libya içinde ve dışında Kaddafi'ye karşı muhalefet var
KAHİRE
Arap basını, Libya lideri Muammer Kaddafi'ye karşı son zamanlarda ülke içinde ve yurtdışında güçlü bir muhalefetin geliştiğini bildiriyor. "Yeşil Kitabın" baskıya dayanan kabul ettirilmeye çalışıldığını belirten ülke içindeki çeşitli kabile sözcülerinin, Yeşil Dağ yöresinde gizli bir toplantı yaptıkları öğrenildi. Toplantıya kabile temsilcilerinin yanı sıra Sirt, El Hams ve Bingazi'deki Halk Komiteleri üyelerinin de katıldığı belirtildi.

Gizli toplantıda alınan kararlara göre, ülke içindeki muhalefet ile yurtdışındaki muhalefet örtülülikle ordu içindeki muhafızlarla ilişkiye geçerek Kaddafi'ye karşı birlik sağlamaya çalışacak. Öte yandan Fransız "Le Point" dergisinin bir haberine göre, Kaddafi'ye karşı demokrasi mücadelesi veren aydınlar, gençler ve İtalya'nın başkent Roma'da bir toplantı yaptılar. Muhafız aydınlar, Libya gizli polislerinin kendilerine karşı başlattığı suikast kampanyasına karşı gerekli önlemlerin alınmasını istedikler.

Hatırlanacağı üzere geçtiğimiz hafta içinde sadece Londra'da iki Libya ölümlü olduğu bildirildi. Muhafızlar, Libya gizli polislerinin kendilerine karşı başlattığı suikast kampanyasına karşı gerekli önlemlerin alınmasını istedikler.

HÜSEYİN'İN ZİYARETİ
Sovyetler Birliği'nin davetini kabul eden Ürdün Kabül Hüseyin'in Moskova'ya gideceği bildirildi.
Camp David Antlaşması imzalanana kadar büyük ölçüde Amerikan silahlarına ve Güney Yem halkı için çalışmalarına bağlı kalan Ürdün, bu anlaşmaya katılmayı reddetmişti.

BREJNEV'İN MESAJI
Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev, Güney Yemen'in yeni Devlet Başkanı Ali Nasr Muhammed'i bir mesajla kutladı.
TASS'ın haberine göre, Brejnev, "Sizi candan kutlarım ve Güney Yemen halkı için çalışmalarınıza başarılar dilerim" dedi.

Afrika ortak pazarı kurulması kararlaştırıldı
LAGOS (AA)
Afrika Birliği Örgütü'nün ilk kez düzenlediği Ekonomik Zirve Toplantısı sonunda 2 bin yıla kadar bir Afrika ortak pazarı oluşturulması yönünde bir karar benimsendi.
Afrika ülkeleri liderlerinin katıldığı toplantıda, Çad'daki iç savaşın

Kilit mesele: Filistin

Geçtiğimiz hafta İngiliz "Financial Times" gazetesi ABD'nin İran'da giriştiği kurtarma operasyonuna karşı çıkarken şöyle yazdı: "Körfezdeki bütün ülkeler Batın İran'a karşı aldığı ekonomik yaptırım kararının sonuçlarını üzüntüyle karşılıyor. Çünkü böyle bir durum ancak Sovyetler Birliği'nin varlığına bağlı olarak istikrarlı artırdır. Batın, Müslüman ülkelerin desteğine çok ihtiyacı var. Başkan Carter'ın bu desteği kazanmasının tek yolu da Kudüs ve Filistinlilerin kendi kaderlerini tayin meselelerinin üstesinden gelmesidir."

Ne var ki, Carter yönetimi Filistinlilere devlet kurma hakkını öngören Güvenlik Konseyi kararını bir kere daha veto ederek, bütün dünyanın dile getirdiği Filistin gerçeğini kabul etmeye cesaret edememiştir.

Mesele yalnızca bir vetoyla da sınırlı değil. Herkes ABD desteği olmasa, İsrail'in bölgedeki yayılmacı siyasetini kolay kolay sürdüremeyeceğini biliyor. Dünyanın en büyük enflasyon oranına sahip ülkelerden biri olan İsrail, ABD'den aldığı güçle Arap topraklarının işgalini sürdürüyor. Lübnan'ın toprak bütünlüğünü çiğniyor.

ABD yönetimi Filistin meselesinin Mısır ile İsrail arasında imzalanan Camp David Antlaşmaları çerçevesinde çözülebileceğini iddia ediyor. Oysa bu antlaşmaları Mısır'dan başka hiç bir Arap ve Müslüman ülke desteklemiyor. Sadece Mısır'a dayanarak Filistin mese-

lence bir çözüm getirmek mümkün mü? Elbette hayır.
Ayrıca Camp David çerçevesinde dahi, Begin hükümeti zaman zaman ABD yönetimi ile çatışan uzlaşmaz bir tutum izlemektedir. Begin Filistinlilere öyle bir özerklik sunuyor ki, İsrail kamuoyu bile bu önerilere karşı çıkıyor. Begin'in planına göre Filistinliler kendi okullarında ders programlarını yapamayacak, Yahudi yerleşim merkezlerine karşı çıkamayacak, hatta tabii kaynakları üzerinde bile söz sahibi olmayacaklardır.

Bu programın Filistinlilere özerklik verilmesi bir yana, sömürgeci bir tasarı olduğu açık.
İsrail yayılmacı siyasetinde ısrar ederken, ABD'nin İsrail'e karşı tutumunda ve Filistin meselesinin çözümünde köklü bir değişikliği gerektiremediği sürece, bölgedeki işgalcileri iyi ilişkiler kurması mümkün değildir. Kimin ABD'nin Ortadoğu'nun kilit meselesi olan Filistin davasının üzerine kesin bir tutumla gidememesini için için güler seyretilmediği söylemeye gerek yok. Sovyetler Birliği çözümsüz halmiş bir Filistin davasının kendilerinin Ortadoğu'ya sızması için çok elverişli bir ortam yarattığını çok iyi biliyor.

ABD'nin siyonizmden desteğini çekmesi ve Filistin devletinin kurulmasını kabul etmesi, Ortadoğu ülkelerinin gerçek tehditini küzeyden geldiğini bütün açıklığıyla görmelerini sağlayacaktır.

Uluslararası kuruluşlar, ABD-İran gerginliğini görüşecek

İran'ın Ankara Maslahatgüzarı, Türkiye'den daha güçlü destek beklediklerini söyledi

«El Vatan El Arabi» dergisi, devrik Şahın Güney Afrika'ya gönderileceğini ileri sürdü

DIŞ HABERLER SERVİSİ
İran Devlet Başkanı Ebuhasan Beni Sadr, ABD'nin rehinelere kurtarmak amacıyla giriştiği başsansız askerî operasyonun kınanması amacıyla uluslararası bir toplantının düzenlenmesi için çalışmalar başladı.
Beni Sadr, konuya ilişkin açıklamalarında, söz konusu toplantının

10-12 Mayıs tarihleri arasında BM, Avrupa Parlamentosu, Bloksuz Ülkeler ile İslam ülkelerine bağlı kurumların katılımıyla toplanacağını duyurdu.
Beni Sadr, ayrıca FKÖ lideri Yaser Arafat'ı ve diğer kuruluş hareketlerini, ABD operasyonunun sonuçları konusunda görüşmek için Tahran'a davet etti.

ŞAH GÜNEY AFRIKAYA GİDEBİLİR
Öte yandan Paris'te yayınlanan "El Vatan El Arabi" dergisine göre, Kahire'de ABD, Mısır ve İsrail delegelerinin katıldığı bir toplantı yapıldı. Toplantıda Mısır'da bulunan devrik İran Şahı'nın Güney Afrika'ya gönderilmesi konusu gö-

rüştüldü. Verilen bilgilere göre Güney Afrika hükümeti bunu kabul ediyor. Derginin haberine göre, Şah koruma görevi de İsraili muhafızlara verilecek.
"TÜRKİYE'DEN DAHA GÜÇLÜ DESTEK BEKLİYORUZ"
İran'ın Ankara Maslahatgüzarı Ahmet Musavezade, Türkiye'nin İran'a karşı uygulanan ekonomik ambargoya katılmama kararından çok mutlu olduklarını söyledi. Musavezade, "Türkiye'den daha kuvvetli bir destek bekliyoruz" dedi.

nişildi. Verilen bilgilere göre Güney Afrika hükümeti bunu kabul ediyor. Derginin haberine göre, Şah koruma görevi de İsraili muhafızlara verilecek.
"TÜRKİYE'DEN DAHA GÜÇLÜ DESTEK BEKLİYORUZ"
İran'ın Ankara Maslahatgüzarı Ahmet Musavezade, Türkiye'nin İran'a karşı uygulanan ekonomik ambargoya katılmama kararından çok mutlu olduklarını söyledi. Musavezade, "Türkiye'den daha kuvvetli bir destek bekliyoruz" dedi.

rikah rehinelere kurtarmamın tek yolunun mevcut bunalmı barışçı yoldan çözüm olduğunu belirterek, ABD'nin İran'a yapacağı ikinci bir askerî müdahalenin yalnız rehinelere için değil aynı zamanda uluslararası gelişmeler açısından da büyük tehlikeler doğuracağını ifade etti.
JAPONYA 3 DİPLOMATINI GERİ ÇEKTE
ABD'nin rehinelere serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla İran'a uyguladığı yaptırımları destekleyeceğini açıklayan Japonya, Tahran Büyükelçiliğindeki diplomatlarından 3'ünü geri çektiğini duyurdu.

Çin Halk Cumhuriyeti Başbakanı Hua Guofeng dün Japonya'daki kargaşalık şartlarında Japonya'nın savunmasını güçlendirmesine taraftar olduğunu belirtti.
Hua Guofeng ayrıca, Sovyetler Birliği başka ülkeleri hakimiyet altına alma siyasetini sürdürdüğünü, Çin'in Sovyet hegemonyasıyla mücadele

Enver Sedat ömür boyu başkan olacak

KAHİRE
Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın 1 Mayıs'ta parlamentodan geçen Anayasa değişikliği ile, ömür boyu başkan olarak kalması kabul edildi.
Sedat'ın Ulusal Demokratik Partisinin 861 sandalyeye sahip olduğu 398 üyeli Mısır Parlamentosunda onaylanan Anayasa değişiklikleriyle şu yasalara da yer verildi:
-İslam şeriatı Mısır yasalarının temelini teşkil edecektir.
-132 kişilik bir şura kurulacak ve bu şura iç işlere ilişkin son sözü söyleyecek.
-Basın, yasama, yürütme ve yargılamadan sonra hükümetin dördüncü kuvveti haline getirilecek.
-UTANÇ YASASI
Sedat'ın önerisiyle Ulusal Demokratik Parti tarafından parlamentoda kabul edilen "Utanch Yasası"nda, "Dini, ahlaki ve ulusal değerlere" karşı çıkılması yasaklanıyor. Bu konuda yayın yapan-

ların cezalandırılması öngörülüyor.
HÜSEYİN'İN ZİYARETİ
Sovyetler Birliği'nin davetini kabul eden Ürdün Kabül Hüseyin'in Moskova'ya gideceği bildirildi.
Camp David Antlaşması imzalanana kadar büyük ölçüde Amerikan silahlarına ve Güney Yem halkı için çalışmalarına bağlı kalan Ürdün, bu anlaşmaya katılmayı reddetmişti.

BREJNEV'İN MESAJI
Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev, Güney Yemen'in yeni Devlet Başkanı Ali Nasr Muhammed'i bir mesajla kutladı.
TASS'ın haberine göre, Brejnev, "Sizi candan kutlarım ve Güney Yemen halkı için çalışmalarınıza başarılar dilerim" dedi.

Afrika ortak pazarı kurulması kararlaştırıldı
LAGOS (AA)
Afrika Birliği Örgütü'nün ilk kez düzenlediği Ekonomik Zirve Toplantısı sonunda 2 bin yıla kadar bir Afrika ortak pazarı oluşturulması yönünde bir karar benimsendi.
Afrika ülkeleri liderlerinin katıldığı toplantıda, Çad'daki iç savaşın

KAHİRE
Arap basını, Libya lideri Muammer Kaddafi'ye karşı son zamanlarda ülke içinde ve yurtdışında güçlü bir muhalefetin geliştiğini bildiriyor. "Yeşil Kitabın" baskıya dayanan kabul ettirilmeye çalışıldığını belirten ülke içindeki çeşitli kabile sözcülerinin, Yeşil Dağ yöresinde gizli bir toplantı yaptıkları öğrenildi. Toplantıya kabile temsilcilerinin yanı sıra Sirt, El Hams ve Bingazi'deki Halk Komiteleri üyelerinin de katıldığı belirtildi.

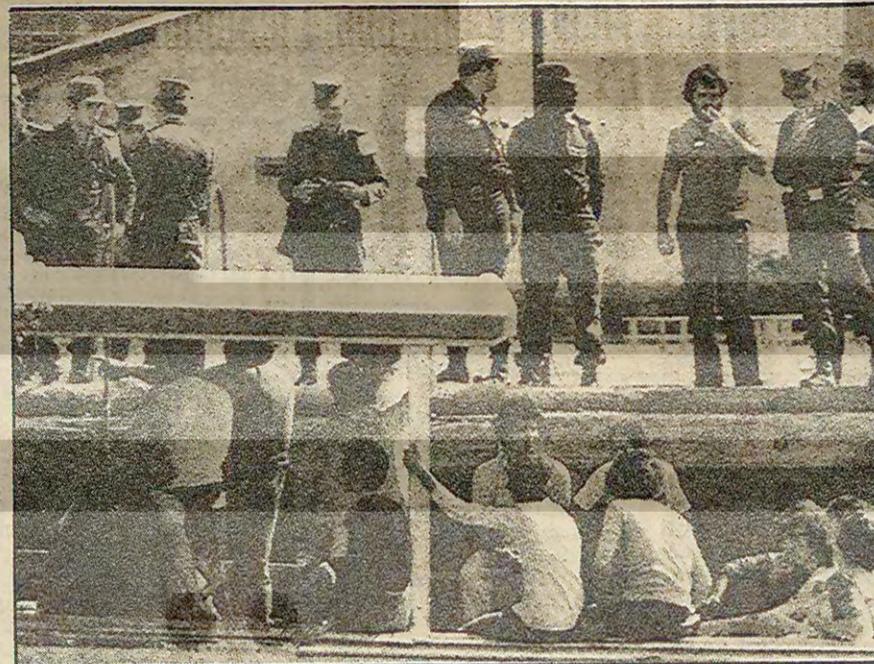
Gizli toplantıda alınan kararlara göre, ülke içindeki muhalefet ile yurtdışındaki muhalefet örtülülikle ordu içindeki muhafızlarla ilişkiye geçerek Kaddafi'ye karşı birlik sağlamaya çalışacak. Öte yandan Fransız "Le Point" dergisinin bir haberine göre, Kaddafi'ye karşı demokrasi mücadelesi veren aydınlar, gençler ve İtalya'nın başkent Roma'da bir toplantı yaptılar. Muhafız aydınlar, Libya gizli polislerinin kendilerine karşı başlattığı suikast kampanyasına karşı gerekli önlemlerin alınmasını istedikler.

Hatırlanacağı üzere geçtiğimiz hafta içinde sadece Londra'da iki Libya ölümlü olduğu bildirildi. Muhafızlar, Libya gizli polislerinin kendilerine karşı başlattığı suikast kampanyasına karşı gerekli önlemlerin alınmasını istedikler.

HÜSEYİN'İN ZİYARETİ
Sovyetler Birliği'nin davetini kabul eden Ürdün Kabül Hüseyin'in Moskova'ya gideceği bildirildi.
Camp David Antlaşması imzalanana kadar büyük ölçüde Amerikan silahlarına ve Güney Yem halkı için çalışmalarına bağlı kalan Ürdün, bu anlaşmaya katılmayı reddetmişti.

BREJNEV'İN MESAJI
Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev, Güney Yemen'in yeni Devlet Başkanı Ali Nasr Muhammed'i bir mesajla kutladı.
TASS'ın haberine göre, Brejnev, "Sizi candan kutlarım ve Güney Yemen halkı için çalışmalarınıza başarılar dilerim" dedi.

Afrika ortak pazarı kurulması kararlaştırıldı
LAGOS (AA)
Afrika Birliği Örgütü'nün ilk kez düzenlediği Ekonomik Zirve Toplantısı sonunda 2 bin yıla kadar bir Afrika ortak pazarı oluşturulması yönünde bir karar benimsendi.
Afrika ülkeleri liderlerinin katıldığı toplantıda, Çad'daki iç savaşın

Küba'dan ayrılmak üzere olan mülteciler, Mariel Limanında hareket vaktini bekliyorlar.

ABD donanması, fırtınaya yakalanan Kübalılara yardım edecek

WASHINGTON
ABD Başkanı Carter, ABD donanmasına bazı savaş gemilerinin Küba'dan göçmen taşıyan ve fırtınaya boğuşan gemilere yardım etmelerini emretti. Bu ay sonunda Karayipler'da manevra yapacak olan ABD savaş gemilerinden bir kısmı fırtınalı Florida bölgesine yönelecek.
ABD Savunma Bakanlığı, da dahil

koruma kuvvetlerinin kurtarma operasyonuna yetmediğini, bunun ender görülen olağanüstü bir durum olduğunu açıkladı. ABD resmi makamları, Kübalıların hayatları tehlikedeyse kurtarmak için müdahale edileceğini ve bunların Küba'ya geri verilmeyeceğini belirttiler.
Son on gündür binlerce ufak gemi, fırtınalı havaya rağmen Küba'dan kaçan göçmenleri ABD'ye taşıyordu.

Çad'da sukunete doğru ilk adım

PARİS (AJANSLAR)
Yaklaşık olarak bir aydır, özellikle başkent N'Djamena'da süren iç savaşın sona erdirilmesi yönünde ilk adım atıldı. Afrika Birliği Örgütü, Çad'a tarafsız bir askerî birlik gönderileceğini açıklarken, Devlet Başkanı Gukeni Weddei, ABÖ birliklerini ağırbaşlılıkla bildirdi. Togo, Nijerya ve Gine'nin gönderdiği askerlere Senegal de mali destekte bulunacak.

İranlı öğrencilerin bildiri: Rusya, İran'ın mücadelesini kendi çıkarları uğruna kullanmaya çalışmaktadır

"Kardeş Türkiye Halkına" hitaben bir basın bildirisini yayımlayan İstanbul Yüksek Öğrenim Kültür Derneği, ABD'nin İran'a karşı giriştiği operasyonu kınadı.
Bildiriye özetle şöyle denildi: "ABD emperyalizmi yurtdışımızdaki millî egemenliği ve toprak bütünlüğünü ihlal ederek askerî harekatta bulunmuştur. Kendisine bağlı faşist Şah rejimini ayakta tutulmaya ABD, yeniliği hâzmedememektedir. Yapıldığı bir çin girişim çığışından başka bir şey değildir. "ABD emperyalizminin yerini doldurmaya teşahlanan Rusya da İran'ın ABD'ye karşı verdiği haklı mücadeleyi, kendi çıkarları uğruna kullanmaya çalışmaktadır. Fakat İran halkı Cumhurbaşkanımızın dediği gibi bir dış müdahale karşısında Sovyetlerden yardım almaya asla kabul etmeyecektir."
İranlı Öğrenciler Konfederasyonu (CİS) üyesi olan İstanbul'daki İranlı öğrencilerin örgütü bildirinin son bölümünde şunları belirtiyor: "CİS, kardeş Türkiye halkı ve tüm yurtsever parti ve kuruluşları ABD'nin operasyonunu protesto etmeye çağırır. İki süper devlet karşısında, iki komşu ülkenin ilişkilerini geliştirmesi ve dayanışma içinde olmasını canı gönülden talep ederiz."

Brejnev, Le Duan'ın Moskova'da kucaklarıken

Kamboçya'nın işgali taltif edildi! BREJNEV, LE DUAN'A BARIŞ ÖDÜLÜ VERDİ

MOSKOVA
Resmî Sovyet ajansı TASS, 1980 yılı "Lenin Barış Ödülünü" kazananları açıkladı. Bu yıl Barış Ödülü verilenler arasında, yüzbinlerce vatandaşın yurtdışına kaçmasına neden olan ve Demokratik Kamboçya'yı işgal eden Vietnam Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Le Duan bulunuyor. Ayrıca, Finlandiya Devlet Başkanı Kekkonen de bu ödüle layık görüldü. TASS'ın yaptığı açıklamaya göre, Barış Ödülü, "Her yıl barışın korunması ve güçlendirilmesinde gösterilen mücadeleye katkısı bulunan kişilere" veriliyor.
Bu yıl ödül alanlar arasında Venezuelalı yazar Miguel Otero-Silva, Fransız yazar Herve Bazin ve Mısırlı yazar Abdülrahman El-Hamisi de bulunuyor.

Hafız Esat'a karşı Yurtsever Birleşik Cephe kuruldu

KAHİRE
Mısır'ın yarı-resmî yayın organı "El Ahram" gazetesi Kuveyt Haber Ajansına dayanarak verdiği bir haberde, Suriye'deki muhalefet gruplarının "Suriye'nin Kurtuluşu İçin Yurtsever Birleşik Cephe" adında bir örgüt çatısında birleştik-

lerini bildirdi. Cephenin kuruluş bildirisinde, Esat rejiminin anti-demokratik tutumunu kınayan muhalifler, "Hafız Esat rejimi devriline kadar mücadele edeceklerini" açıklarken, bütün Arap ülkelerini Şam yönetimi ile ilişkilerini kesmeye çağırıyorlar. Cephe, kendilerinin

DEVLET ORMAN İŞLETİMİ MARMARİS MÜDÜRLÜĞÜNÜN									
İşletimin Marmaris, Çetibeli ve Hisarözü Bölgeleri satış depları arasında aşağıda yazılı emval hızarlarında gösterilen bedellerden 9/MAYIS/1980 tarihine rastlayan Cuma günü saat 14.00'de açık artırmalı ve % 50'si 6 AY VADELİ olarak satışa çıkarılmıştır.									
Alicuların almak istedikleri parçaların miktarını satış günü İşletim zincirine yattırması olmaları, Banka teminat mektubu verecek olanların mektuplarında İşletme adı ile almak istedikleri parçaların cinsi, Nev'in belirlenmesi lazımdır.									
Satışa ait ilan, şartname ve ebat listeleri Ankara, Burdur, Aydın, Yatağan, Antalya, İstanbul, Isparta Orman İşletimleriyle, İşletimimizde görülebilir.									
Alicuların belirli gün ve saatte kadar İşletimimize müracaatları ilan olurmu, 24/4/1980									
BOLGESİ/DEPOSU	PARTİ ADEDİ	EMVALİN CİNSİ NEV'İ	FVSAFI ADET	MİKTARI M3.DSM3.	MUH.BEDELİ LİRA KRŞ.	MUVAKKATMENAI LİRA KRŞ.	İHALE GÜNÜ VE SAATI		
HISARÖZÜ/D.YANI	17	3.S.K.B.CZ.TDMRUK	7102	1150.920	2070.00	178.680.00	9/5/1980 CUMA 14.00		
D.YANI-ASPIRAN	34	3.S.N.B.CZ.TOMRUK	20399	3810.965	2760.00	788.870.00	"		
TOMRUK PARTİLERİ UMUMİ YEKUNU	51 PARTİ		27501	4861.885		967.550.00			
MARMARİS-ÇETİBELİ	2	REÇİNE		9000 KG.	80.00	54.000.00			
UMUMİ YEKUN						1.021.550.00			

Yasasın Zimbabve ve Türkiye Halkının Kardeşliği
AYDINLIK YAYINLARI

Gençlik

Anarşinin kaynağı
folklor ve tiyatro çalışmaları mı?

Ege Üniversitesindeki bütün sosyal faaliyetler yasaklandı

YORUM

Dar grup dernekleri gençliğin gözünde tükenmiştir

SBF Der 7. Olağan Kongresi devrimcilik adına ortaya çıkan bazı grupların gençlik mücadelesine ve örgütlenmesine verdikleri zarar göstermesi bakımından öğreticidir. Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi gibi bir kurum, gençliğin kitle örgütü olduğunu söyleyen bir derneğin kongresi... Doğal olarak çok yönlü tartışmaların olacağı, kongrenin canlı bir hava içerisinde geçeceği sanılabilir. Ama nerede?

Kongreye giden derneğin geçiş Yönetim Kurulu bir çalışma raporu sunuyor. Rapor 5-6 cümleden ibaret. Daha sonra mali rapor okunuyor. Kongre Divanı mali rapor üzerine tartışma açılmasına izin vermiyor. Tartışılmadan, doğruluğu tartışılmadan raporların kabul edildiği ilan ediliyor. Bununla kalsa yine iyi. Söz hakına sadece "gruplar" sahip, o da 10 dakika. Herhangi bir dernek üyesinin eleştirisini belirtmesi veya bir fikir getirmesi baştan yasak. Dahası, Devrimci-Yol grubu DGB'lerin hazırladıkları listede bulunan öğrencilerin "Örgütüllüğü bozucu tutumlarından" dolayı dernekten atılmasını isteyen bir önerge veriyor. Önergenin lehinde konuşma yapıyor, aleyhinde yapılmıyor. Dernekten atılması tartışılan insanların söz ve karar hakları yok. Savunmasız karar veriliyor. Kısacası saldırı ve fikir bastırma kongrenin havası bu.

Dev-Yol grubu kongreyi tartışmaz, kendi deyimiyle "kazasız belası" atıncak dernek yönetimini ele geçirmenin derdinde. İGD, Kurtuluş ve Halkın Kurtuluşu gibi gruplar ise "Ortalağı ne kadar karıştırırsak o kadar iyidir" diye düşünüyorlar.

1974 yılında öğrenci gençliğin faşizme karşı gelişen mücadelesinde kurulan okul derneklerinin bugünkü durumu işte böyle. Görüşlerini beğenemediklerine baskı, tehdit ve üyeliğin çıkarma. Dolayısıyla geniş gençlik kitlelerinin gözünde bu derneklerin hiç bir değeri kalmamıştır. Çünkü Türkiye'nin ve gençliğin en çok ihtiyacı olan şey demokrasi, farklı fikir, zengin düşünme bilme ve tartışabilmedir. Bu gruplarla gençlik arasındaki çelişki onları er geç yıkıma götürecektir, hoşgörü ortamı sağlanacaktır. Gençlik dernekleri de mücadele içinde bu duruma uygun olarak yeniden inşa edilecektir. SBF öğrencilerinin de bu görevi yerine getireceklerine inanıyoruz.

GENÇLİK SERVİSİ
İZMİR Sıkıyönetim Komutanlığı, Ege Üniversitesindeki bütün sosyal ve kültürel faaliyetleri yasakladı. Komutanlık, kararının gerekçesi olarak çeşitli siyasi grupların bu yolla örgütlenmelerini sürdürmek istemelerini gösterdi.

Geçtiğimiz haftalarda Ege Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı Mediko-Sosyal Hizmetler Merkezine bağlı olarak tüm üniversite öğrencilerine açık ve öğretim üyeleriyle işbirliği içinde bazı kulüplerin kurulması için çalışmalar yürütülüyordu. Müzik, Tiyatro, Fotoğraf, Satranç ve Folklor dallarında kurulacak olan kulüplere üye kaydediliyor, sosyal ve kültürel alanda büyük bir örgütlenme çalışmasına giriliyordu.

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığının aldığı yasaklama kararının içine fakültelerarası futbol ve diğer spor dallarındaki yarışmalar da giriyor. Okullarda eskiden beri sürdürülen folklor, müzik ve tiyatro gibi çalışmalar da yasaklama kapsamı içinde.

SIKIYÖNETİMİN YURTLARALIŞKIN KARARI
İzmir Sıkıyönetim Komutanlığının yurtlara ilişkin bir kararına göre ise ayrı sınıftan olan öğrenciler ayrı blok, kat ve odalarda kalacaklar.

Öğrenci yurtlarına ilişkin alınan karar sonucu öğrenciler, tamdıkları, arkadaşları ve hemşehrilerinden ayrılmak zorunda kalıyorlar. Aynı odada kalarak yiyeceklerini ucuza karşılayan arkadaş grupları da bu uygulama ile dağıtılmış oluyor, dolayısıyla öğrenciler üzerindeki mali yük de artıyor.

Ege Üniversitesinde okuyan öğrenciler kulüplere üye olan öğrencilerin büyük çoğunluğunun anarşiyeye karşı olduğunu belirtiyorlar. Öğrenciler anarşinin kaynağının folklor ve tiyatro gibi çalışmalarda aranmasının hatalı olduğunu, bu tutumun kargaşalık isteyenlerin ekmeğine yağ süreceğini söylüyorlar.

Paralar komandalara dağıtıldı

MHP'li müdür gözleri görmeyen öğrencilerin konserlerden elde ettikleri paralara el koydu

GAZİANTEP (ÖZEL)
Gaziantep Köler Okulu Müdürü Muhittin Arar, müzisyen öğrencilerin Köler Okulu Yaşam, Tanıtma, Güzelleştirme ve Öğrencileri Koruma Derneği yararına düzenledikleri çeşitli konserlerden elde ettikleri 22 bin lirayı derneğe göstermeden harcadı ve bu konuda Yönetim Kuruluna hesap vermedi. Muhittin Arar'ın, derneğin adı kullanılarak 2 Nisan'da Anadolu Lisesinde ve 9 Nisan'da Kız Lisesinde verdiği konserlerde 22 bin lira civarında hasılat elde edildiğini belirten Yönetim Kurulu Üyeleri konserler için kendilerinden izin almaması gerektiğini ve elde edilen gelirin dernek Yönetim Kuruluna teslim edilmesinin tüzük emri olduğunu söylediler.

Dernek Yönetim Kurulundan gizli düzenlenen konserlerin, dernek yönetiminin öğrenmesinden sonra Muhittin Arar'dan hesap vermesi istendi. Muhittin Arar ise elde edilen paraların harcadığını ve ellerinde bulunmadığını söyledi. Yönetim Kurulu Üyelerinin bunu kabul etmemeleri üzerine de, Müdür, Yönetim Kurulunun 22 bin liranın alındığını deftere yazmasını ve eski tarihli makbuzlar tanzim ederek paranın "harcanmış" gösterilmesini istedi. Bunun üzerine Yönetim Kurulu Üyeleri, böyle bir sahtekarlığı kabul etmeyeceklerini ve durumu mahkemeye aktaracaklarını söylediler. Muhittin Arar ise bunun karşısında, "Bildiginizi yapın. Zaten böyle şeylerden bir şey çıkmaz. Sizin korkuyorum." dedi ve konserlerden elde edilen binlerce lirayı çevresindeki komandalara dağıttı.

Demirel hükümeti döneminde görevi getirilen Muhittin Arar, okul içerisinde karanlık faaliyetleri ve Köler Okulunu MHP'nin karargahı haline getirmeye çalışıyor. MHP li müdür bir süre önce de Eğitim Enstitüsünde çıkan olaylarla ilgili olarak tutuklanmış daha sonra serbest bırakılmıştı.

MÜDÜR, GERİÇİ YAZARLARIN KİTAPLARINI OKUTUYOR
Muhittin Arar ve yardımcısı Enver Üste, okulda dersle ilgili olmayan faşist yazarların kitaplarını okutmaya çalışıyorlar. Okullarda okutulması gereken kitapların Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi Başkanlığı tarafından onaylanması gerekiyor, oysa Müdür Anıf Nihat Asya ve Yavuz Bülent Bakiler gibi gerici yazarların kitaplarını okula getirerek öğrencilere okutmaya çalışıyor. Muhittin Arar aynı zamanda okulda edebiyat derslerine de girerek propaganda yapıyor. İrki kitapları çiltlemek isteyen okulun dilçisi Selahattin Özer ise Müdür Muhittin Arar'ın emriyle görevinden alınarak kabartma kitap yazma işine verildi.

1981 yılında üniversite adaylarını iki kez sınav heyecanı saracak. İki kez elecek öğrenciler!

1981'deki ÜSS'nin ilk kademesi 13 Nisan'da yapılıyor Öğrenciler: Üniversite seçme sınavları daha iyi bir "elek" oldu!

GENÇLİK SERVİSİ
Gelecek yıldan başlayarak ilk kademesi uygulanacak olan Üniversitelerarası Seçme Sınavının ilk kademesi 13 Nisan'da yapılacak. Yüksek öğrenim kurumlarına girmek isteyen bitmiş adayların almaları için sınavda adaylara genel yetenek soruları sorulacak. Bu sınavın sonunda puan sıralamasına göre yaklaşık 150 bin dolayında öğrenci haziran ayının sonunda yapılacak olan ikinci kademe sınavına girmeye hak kazanacak. ÜSS'nin ikinci kademesinde ise adayların teknik, sosyal ve yabancı dil bilgileri ölçülecek. İkinci kademe sınavına katılacak adaylardan tercih ettikleri yüksek öğrenim kurumlarına girmeye hak kazanmaları yine merkezi yerleştirme sistemine göre belirlenecek ve okullara kayıt yaptırılacaklar. İkinci sınavı giremeyen adayların bir kısmı ise puan durumlarına göre ön kayıtlı öğrenciler olacak yüksek öğrenim kurumlarına kayıt yaptırabilecekler. 1981 yılında yeni sistemle yapılacak olan sınavlara başvuru işlemleri ise kasım ayında başlayacak.

ÖĞRENCİLERİN YORUMU
Yeni sınav sistemi ile ilgili olarak görüşünü aldığımız hise 2. sınıf öğrencisi adaylar ise şunları belirttiler:
"Yeni sınav sistemi konuya esasta bir çözüm getirmiyor. Kazanma oranı aynı kalıyor. Herhalde yetkililer "şans" etkenini biraz daha azaltmak istiyorlar. Onun içi böyle bir yonteme başvurular. Böylelikle sınavlar daha kaliteli bir elektrik olacaktır."

Okullardan kısa haberler

GENÇLİK SERVİSİ
GİRESUN ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİNDE
Okul idaresi ile öğrenci velileri bir toplantı düzenlediler. Toplantıda velilerin öğrencilere sahip çıkması ve okul çevresinde alınan güvenlik önlemlerinin artırılması istendi. Görevden gerekçesiz olarak alınan müdürün de iadesini isteyen veliler açıldıktan sonra okulun 3 kez kurşunlandığını belirterek yetkililerin saldırganlarını üzerine yürümesi gerekirken öğrencileri toplayıp götürmesini eleştirdiler. Toplantıda daha sonraki çalışmalar yönlen-direcek bir de komite oluşturuldu.

ORDU FATİH LİSESİ öğrencileri solcu görüşündeki bazı gruplar ile komandaların birbirleriyle çatışmasından ve sürekli çıkan kavgalardan huzursuz oluyorlar. Öğrenciler okuldaki ÜGD'lerin eski Üki-Bir Başkanı Üfuk Ateş adlı öğretmen tarafından kurduğunu belirtiyorlar. Fatih Lisesi öğrencileri okumak isteyen öğrenci çoğunluğunun olaylarla hiç bir ilgisi bulunmadığını, eğitim özgürlüğü ve can güvenliğinin sağlanması gerektiğini söylüyorlar.

KIRŞEHİR SAĞLIK KIZ MESLEK LİSESİNİ ele geçirebilmek için komandaların baskılarını arttırdıkları bildiriliyor. MHP'li komandalardan onlara bir öğretilerini dövdükleri, bir bayan öğretmeni silahla tehdit ettikleri, okul personeli bir ahçıyla, bir başka personele ve ihtiyaçlarını karşılamak için çarşıya giden kız öğrencilere saldırdıkları öğrenildi. Saldırganların okul müdürünü de tehdit ettikleri, Vali ve Emniyet Müdürlüğüne ise olaylar karşısında sessiz kaldığı bildirildi. Öğrenciler şehirden yaratılmak istenen yeni bir Kahramanmaraş olayına karşı önlem alınması gerektiğini belirtiyorlar.

Sivas'ta polisler bir genci yoldan kaçırp işkence ettiler

SİVAS (ÖZEL)
Sivas'ta, Yusuf Şimşek adında bir genç polisler tarafından yoldan kaçırılarak işkence edildi. Bir hafta kadar önce, saat 23.00 sularında, polis olduklarını söyleyen kişiler beyaz plakasız bir Renault ile Yusuf Şimşek'i garajlardan kaçırdılar. Arabaya alindikten bir süre sonra gözleri bağ-

lanan Şimşek, biraz gittikten sonra indirilerek bir binanın bodrumuna sokuldu. Derhal işkenceye yatırılan Yusuf Şimşek, uzun süre kim olduğunu bilemediği katiller tarafından falakaya çekildi. Şimşek, daha sonra da yere dökülen suların üzerinde gözleri bağ olarak kosturuldu. Polis olduklarını söyleyen kişiler, Şimşek'e surekili olarak bazı isimle-

ri tanıyıp tanımadığını sordular. Yusuf Şimşek bunları tanımadığını söyleyince, işkencecilerden biri yerde yatan gencin ağzına silahın namlusunu sokarak, "konuşmazsan ve silahları nereden aldığını söylemezsen seni öldürürüm" diye tehdit etti.

Yusuf Şimşek'in bir şey bilmediğine neden sonra kanaat getiren polisler, genci tekrar gözlerini bağlayarak otomobile bindirdiler ve Kepenek Caddesine bırakarak uzaklaştılar.

Bundan bir gün önce de akşam çarşıda gezmekte olan Yedigöller Marangoz planya makinesi ve matkap satış ilanı İstanbul 7. İcra Memurluğundan 1980/2622

Bir borçtan dolayı hacizli olup satılmasına karar verilen 90 bin lira kıymetindeki 40'lik planya makinesi ile tezgahlı tırnaklı marka matkap 7/5/1980 günü saat 16.45 ile 17.30 arasında bulunduğu Kocamustafapaşa-Marmara caddesi NO. 23'teki marangoz atölyesinde açık artırma ile satılacaktır.

% 75 kıymetini bulmadığı takdirde ikinci artırmaya ertesi gün aynı yer ve saatte en çok fiyat veren satılacağı ilan olunur.

İst. 7. ci İcra Memur M. (Basın: 3163 - 459)

DUYURU İSTANBUL SULAR İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDE BORDRO MAKİNASI SATIN ALINACAKTIR

İdareimiz gereksinimi, 1 adet TRIUMPH marka TA/10 modeli bordro makinası kapalı fiyat teklifi alınmak suretiyle satın alınacaktır. Tahmini tutar 900.000.-TL, geçici güvence 67.500.-TL'dir. Umumi Şartname İdareimiz Ticaret İşleri Dairesi Müdürlüğünden temin edilebilir. İhalemez katılmak isteyenlerin verecekleri kapalı teklif zarfına İdareimiz veznesine yatırılacakları geçici güvencenin makbuzunu da ekleyerek en geç 13 Mayıs 1980 Salı günü saat 11.00'e kadar Beyoğlu, İstiklal Caddesi 379 no. da İdareimiz Zabıta ve Kararlar Bürosu Müdürlüğüne vermeleri gerekmektedir. İhale ihaleyi yapmamakta veya ihaleyi ihale yapmakta serbesttir. (Basın: 14148-461)

3000 TÜP SANAYİ TİPİ L.P.G. GAZI SATILINACAKTIR

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıda adreslerden alınabilir. 1- KARABÜKTE: Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve İhale Müdürlüğüne. 2- İSTANBUL'DA: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Katı: 4-5'teki Müessesemiz. 3- ANKARA'DA: Kavaklıdere, Tunus Cad.No: 63'teki Müessesemiz. İSTEKİLİLERİN şartnamesiz esaslarına göre hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte en geç 21.5.1980 Çarşamba günü saat 14.00'e kadar Karabük'teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilan olunur. (Basın: 18902 - 454)

BURSA VALİLİĞİNDE (Merkez Erkek Yetiştirme Yurdu Müdürlüğünün)

1- Kimsesiz Çocuklar Yurdu 6-18 yaş grubu Onarım İnşaatı işi 2490 sayılı kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile ihaleye çıkarılmıştır. 2- İşin keşif bedeli 5.000.000.-TL'dir. 3- Eksiltme yurt binasının toplanacak ihale komisyonuna 20.5.1980 Salı günü saat 15.00'te yapılacak. 4- Eksiltme Şartnamesi ve diğer evrak meşai saatleri dahilinde yurt binasında görülebilir. 5- Eksiltmeye girebilmek için istektilerinin; a) 150.000.-TL.lik geçici teminatını, b) 1980 yılına ait Ticaret ve Sanayi Odası Belgesini, c) Vilayet Makama müracaat dilekçeleri ile birlikte verecekleri Eksiltme Şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan Yapı Aracı Bildirisi; teknik Personel Bildirisi, Taahhüt Bildirisi, Sermaye ve Kredi olanaklarını bildirir. Mali Durum Bildirisi ve eki Banka Referans Mektubu, Bayındırlık Bakanlığında almış oldukları ve işin eksiltmelerine girebileceklerini gösterir (C) grubu müteahhitlik sözleşmesi veya İş Bitirme Belgesinin aslı ile ibraz etmesi suretiyle Bayındırlık Müdürlüğünden alınacak Eksiltmeye İştirak Belgesinin aslı ile mektupları ile birlikte zarfa koymaları lazımdır. 6- İstektiler teklif mektuplarını 20.5.1980 Salı günü saat 14.00'e kadar makbuz karşılığında ihale Komisyonu Başkanlığına vereceklerdir. 7- Eksiltmeye girme belgesi alınması için son müracaat tarihi Bayındırlık Müdürlüğünde evrak kaydı olmak üzere 14.5.1980 Çarşamba günü mesai saatı sonuna kadardır. Telgrafla müracaatlar ve Postada vaki gecikmeler kabul edilmez. (Basın: 13893 - 458)

İSTANBUL 9. İCRA MEMURLUĞUNDAN GAYRİMENKUL SATIŞ İLANI

Dosya No: 1978/223
Eminönü, Hacı Kadın Mah. Atatürk Bulvarında ka- in 240 pafta, 2900 ada, 2 parsel sayılı ve 8877.68 M2 saha manifoldarın çarşısının 5.ci blok 6.cı katta 259 başmız bölümlü 109/55500 arsa paylı 5659 kapı nolu dükkân önünde bulunan riçanlı alacak alacakları görmek şartı ile 4.ci derece ipotek borcundan dolayı açık artırma suretiyle satış çıkarılmıştır.

İMAR DURUMU: İst. Bel. İmar Müd.nin 8.1.1980 tarihli imar belgesine göre: 1/500 ölçekli, 15.11.1960 tasdik imar manifoldarın çarşısı parçası muvacehce sine krosinde gösterilen sahada ve ebadında olmak üzere, çatı veya çekme katı, blok inşaat nizamında, beher otopark bedeli 100.00 TL. olan bir inşaat yapılabileceği anlaşılmıştır.

EVSAFI: Gayrimenkul Eminönü, Hacı Kadın Mah. Unkapanı semti Atatürk bulvarında 5.ci blokda 6.cı katta 5659 kapı nolu dükkân, Dükkân son katta bir mağaza şeklindedir. Duvarları kağıt ile kaplanmış. Net kullandır sahası 101.05 M2 dir. Koridor cephesinden girişte 15.90 mt.lik kısmı tabanı aşşap ile hafif amfi şekline getirilerek dersane olarak kullanılmakta olup bu 15.90 mt. mesafede de boyasız aşşap üzeri duvarlı kaplama ile bulvar cephesi ayrıca bir oda olarak ayrılmıştır. Sadece elektrik tesisatı mevcuttur.

KIYMETİ: 3.000.000.00 TL. kıymet takdir edilmiştir. Müzayeciyeye iştirak edeceklerin muhannen kıymetin %10 nispetinde nakit teminat akçesi yatırmaları veya milli bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri icap eder. Delialiyeye resmi, imale danga pulu bedeli, tapu harç ve masrafları ile tahliye ve teslim masrafları ayrıca aittir.

İlk açık artırması 6/6/1980 Cuma günü saat 09.30 dan 10.00'a kadar İstanbul da 9.cu icra dairesinde yapılacaktır. Artırma şartnamesi herkesin görülebilir i- çin 21/5/1980 den itibaren dairedeki özel kartonda açık bulundurulacaktır.İstiklal'den şartname talep edil- diğinde 25 TL.lik posta pulu gönderildiğinde adresle- rine bir örneği gönderilecektir. İlk artırmada teklif edilmiş bedel muhannen kıymetin % 75 ni bulmadığı takdirde en çok artırımcı tahahhüdi baki kalmak üzere artırma 10 gün daha uzatılarak ikinci açık artır- ma 16/6/1980 Pazartesi günü saat 09.30 dan 10.00'a kadar yine İstanbul da 9.cu icra dairesinde yapılacak ikinci açık artır- mada önünde bulunan riçanlı alacak alacaklarını, vergi borçlarını, satış ve paylaştırma masraflarını ge- çekme şartı ile en çok artırımcı ihale olacaktır. İpotek sahibi alacaklılar diğer ilgililerin ve irfak hakkı sahiplerinin haklarını, faiz ve masraflar için iddialarını dayanağı belgelerle 15 gün içinde icra dairesine bil- dirmele icap eder. Aksi halde hakları tapu sicili ile tahakkuk ettirilecek satış bedelinin paylaştırılmasından hariç kalırlar. Daha fazla bilgi edinmek isteyenlerin memur- lüğümüzün 1978/223 sayılı dosya numarası ile me- murlüğümüze müracaatları, alıcıların satış mahallinde ve saatinde hazır bulunmaları ilan olunur. (Basın: 3146-462)

60'lık Serit Satış İlanı İstanbul 7. İcra Memurluğundan 1979/16218

Bir borçtan dolayı hacizli olup satılmasına karar ve- rilen 25 bin lira kıymetindeki 60'lık Sener Marka seri- din satışı 7/5/1980 günü saat 16.30 ile 16.45 arasında bulunan Kocamustafapaşa-Marmara caddesi NO.23'te açık artırma ile satılacaktır. % 75 kıymetini bulmadığı takdirde ikinci artırma- sı ertesi gün aynı yer ve saatte en çok fiyat veren satılacağı ilan olunur. İst.7.ci İcra Memur M. (Basın: 3164 - 460)

İLANEN TEBLİGAT İSTANBUL 2. İCRA MEMURLUĞUNDAN Dosya: 979/15545

Borçlu: 1- Mehmet Kapanacı Kireçburnu Çam Sokak No:1 2- Ayşe Kapanacı, aynı yerde 3- Kemal Kököz, aynı yerde. İsmail Patlı vekili Av. Hasan Girit tarafından 49.113 TL'nin masrafları ile tahsil zammında aleyhine yapılan icra takibinde: Adresiniz meçhul bulunduğundan ödeme emrinin ilanen tebliğine karar verilmiştir. İşbu ilan gazetede neşredilen itibaren (30) gün içinde yukarıda yazılı borç ve masraflarını ödemeniz, takibin dayanağı senet, kambyo senedi niteliğine haiz değilse (25) gün içinde mercie müracaat etmeniz, tapu dayanağı senet altındaki imza size ait değilse yine bu (25) gün içinde ayrıca ve açıkça bir dilekçe ile icra dairesine bildirmeniz aksi halde icra takibindeki kambyo senedi altındaki imzamız sizden sadır sayılacağı, borçlu olmadığınız borcun itfa ve ihmal edilmediği veya alacağın zaman aşımına uğradığı hakkında itirazınız varsa bunu sebepleri ile birlikte teklif mercie bir di- lekçe ile bildireceğiniz merciden itiraz kabulu hakkında bir karar getirdiğimiz takdirde cebri icraya devam ol- lunacağı borç ödemeniz veya itiraz edilmezse 74. Mad- de gereğince mal beyanında bulunmanız bulunmazsa- nız başına ile taziyk olunacağınız ödeme emri yerine kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur. (Basın: 3143 - 463)

İ L A N										
DEVLET ORMAN İŞLETMESİ AKSEKİ MÜDÜRLÜĞÜNDE										
BÖLGESİ	DEPOSU	YOLUN VASFI	EMVALİN CİNS VE NEV'İ	PARTİ ADEĞİ	MİKTARI ADEĐ	M3	MUHAMMEN BEDEL	GEÇİCİ TEMİNATI		
Geriş	Murtçü	Asfalt Kenan	3.S.N.B.Çz.Tomruk	2	490	88.055	4500.-	30500.-		
Murtçü	Murtçü	" "	" "	5	1495	288.375	" "	98000.-		
		" "	" "	1	283	60.336	5000.-	23000.-		
Geriş	Uualan	" "	" "	9	1729	387.510	" "	147500.-		
	Murtçü	" "	3.S.K.B.Çz.Tomruk	5	1167	176.246	3600.-	48500.-		
Murtçü	" "	" "	" "	11	2589	456.588	" "	124000.-		
Geriş	Uualan	" "	" "	6	921	238.771	" "	72500.-		
Y E K Ü N				39	8674	1695.880		545000.-		

Yukarıda Müfredatı yazılı 39 partide mevcut 8674 adede denk 1695.880 M3. Yapacak Emvalin 20.5.1980 Tarihine rastlayan Salı günü saat 14.00'de Manavgat İşletmesi Satış salonunda toplanacak Komisyon Huzurunda % 50 Mal bedeli ile Vergi ve resimleri peşin Bakıyesi % 50' a Müddetli Vadesiz Banka Mektubu Karşılığında Satılacaktır. Talihillerin 20.5.1980 Salı günü saat 14.00'de Teminat Makbuzlarıyla Komisyon müracaatları, Banka teminat mektubu vereceklerin İşletmemiz adı ile almak istedikleri Parti Numaralarını Mektuplarında belirtmeleri Mektupların limit dahilli Kat'i ve Müddetiz olması şarttır. İlan Olunur. 10.4.1980

MÜDÜRİYET (Basın: 13604 - 457)

Tariş İplik Fabrikası 15 Mayıs'ta üretime başlıyor

İZMİR (ÖZEL)
Tariş İplik Fabrikasının 15 Mayıs'ta üretime başlayacağı Ticaret Bakanı Halil Başol tarafından açıklandı. Yaklaşık 100 bin işçi çalışması gereken fabrikanın 25 bin işçi çalışacağı bildirildi. Haziran ayında ise iş sayısının artırılarak üretimin iki misline çıkarılacağı söylenirken Bakan, fabrikada 2 bin işçinin çalışacağını ve normal işçi sayısının 1200-1300 arasında olması gerektiğini belirtti.

Ote yandan fabrikanın yılda 700 milyon lira kârla çalışması gerektiğini de belirten Başol ayda 50 milyon lira zarar edeceğini söyledi. Halil Başol yaptığı açıklamada Çiğli İplik Fabrikasında işçi sayısının fazlalığına değinerek Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinde son birkaç sene içinde "Benim taraftarlarım çalışmam" anlayışının önce iki küçük parti, sonra da CHP tarafından uygulandığını, bu davranışın da milyonlar kayıma neden olduğunu öne sürdü.

Tariş birliklerinin kâr etmediği takdirde zararlarının devlet hazinesinden karşılanmayacağı bildirilen Başol, personel politikasında da değişiklikler uygulayacaklarını belirtti.

TİKP taraftarları Ahmet Yıldırım, Sultan Yıldırım ve Hüseyin Ok'un cenazeleri kaldırdı

TUNCELİ (ÖZEL)
Pertek Pınarlar Nahiyesinde öldürülen TİKP taraftarları Ahmet Yıldırım, Sultan Yıldırım ve Hüseyin Ok'un cenazeleri aynı gün akşam saat 19.00'da toprağa verildi. Cenaze törenine ilçeden kalabalık bir halk topluluğu, TİKP Tunceli il yöneticilerinden Gülabi Demir, Sabri Cengiz ve TİKP Merkez İlçe Başkanı Haydar Bozada katıldı.

Cenaze töreninde bir konuşma yapan Haydar Bozada katillerin yakalanmasını ve hesap sorulmasını istedi.

Konuşmadan sonra Pertek Jandarma Üsteğmeni "tahrirde bulunduğu gerekçeyle Haydar Bozada'yı gözaltına aldı. Ancak Bozada daha sonra serbest bırakıldı.

Ote yandan cinayetten sonra Pınarlar'daki aramalar sırasında katillerden İsmet İnç'in karakol komutanı Yusuf Yılmaz'ın evinde yakalanması halk arasında sert tepkilere neden oldu. Nahiye halkı komutan Yusuf Yılmaz hakkında da gerekli işlemlerin yapılmasını ve komutanın cezalandırılmasını isteyerek çavuş eskinden beri Ülkü Yolu Derneği mensuplarıyla ortak faaliyet içinde olduğunu belirtti. Nahiye'de birçok kimse de ilgili yerlere yazılı olarak başvurarak Çavuş Yusuf Yılmaz'ın cezalandırılmasını istedi.

Komandolar, TİKP Bakırköy İlçe yöneticilerini tehdit ediyor

İSTANBUL (ÖZEL)
TİKP Bakırköy İlçe Başkanı Ali Dölek ve Yönetim Kurulu üyelerinden Rıza Özbek ile Kemal Sezer, bir süredir komandolar tarafından ölümlü tehdit ediliyorlar.

Dölek, Özbek ve Sezer'in evlerinin kapılmasına ve TİKP ilçe binasına TİT (Türk İntikam Tuğayı) imzası atan komandolar, Parti binası çevresinde de sürekli olarak dolaşarak ve binadan çıkan Parti yöneticilerini izliyorlar.

Komandoların tehditleri konusunda Bakırköy Kaymakamına başvurduklarını, Parti binasında önlem alınmasını ve can güvenliklerinin sağlanmasını istediklerini söyleyen TİKP Bakırköy yöneticileri, başvurularından bir sonuç alamadıklarını belirttiler.

Diyarbakır MTA işçileri direnişe geçti

DIYARBAKIR (ÖZEL)
MTA Bölge Müdürlüğünde çalışan 300'e yakın işçi 30 Nisan sabahı direnişe geçti.

MTA işçilerinin, Demirel hükümeti tarafından 450 işçinin isten atılması ve geçen günlerde MTA'nın Ankara'daki Genel Müdürlüğünde meydana gelen olayları protesto için direnişe geçtikleri öğrenildi.

CHP hükümeti döneminde işe alınan ve Demirel hükümetince işten çıkarılarak açılan 450 işçi için daha önce Diyarbakır-Siirt bölgelerindeki işyerlerinde imza toplandı. Diyarbakır'daki MTA Bölge Müdürlüğünde 29 Nisan gecesi polis tarafından basılmış, ertesi sabah da işçiler baskı ve işten atılmaları protesto için direnişe geçmişti.

Banker Kastelli, Demirel'le sermaye piyasası yasasını görüştü

ANKARA (ÖZEL)

Sermaye piyasası kanununun çıkarılması için yoğun bir çalışmaya girilen ve esas adı Gevher Özden olan Banker Kastelli önceki gün Başbakan Süleyman Demirel ile 45 dakika başbaşa görüştü. Banker Kastelli'nin Başbakan Demirel'den sermaye piyasası kanununun çok acele çıkarılmasını istediği bildirildi. Bu arada yasa için kamuoyu oluşturma çabasına girilen ve Türkiye'nin en büyük mali kuruluşlarından bile daha çok reklam yapan Banker Kastelli, Ankara'da iki gün süren bir "Sermaye Piyasası" semineri düzenledi. Ankara'dan ve dışından birçok bilim adamının daveti olarak katıldığı ve Büyük Ankara Otelinde yapılan semineri siyasetçiler de izlediler.

Toplantıda söz alan konuşmacıların büyük bir kısmı sermaye piyasası kanununun bir an önce çıkarılması gerektiğini savundular. Banker Kastelli de seminerin ilk gününde yaptığı konuşmada, kendisinin ödediği vergimiktir ve bu çalışmanın yasal bir çalışma alanı olduğunu anlattı.

Sermaye piyasası büyük bazı sanayi ve ticari işletmelerinin sermaye bulmak ya da mevcut yatırımlarını artırmak için gerekli parayı sağlamak üzere şirketin hisse senetlerini satışa çıkarmaları ya da ihtiyaç duydukları krediyi halktan toplamak üzere tahvil çıkartmalarıyla ortaya çıkıyor. Bunların piyasada oluşan belli bir değer üzerinden alınıp satılmalarıyla sermaye piyasası meydana geliyor.

Çok kârlı şirketlerin hisse senetleri yüksek fiyatla alıcı bulurken, düşük kârlı şirketlerin tahvil veya hisse senetleri talep edilmiyor.

Banker Kastelli gibi araçlar ise şirketlerin çıkarttıkları hisse senetleri veya tahvillerin alım satımını sağlayıp, bunların reklamını yaparak bu işlemler üzerinden belli bir pay alıyorlar.

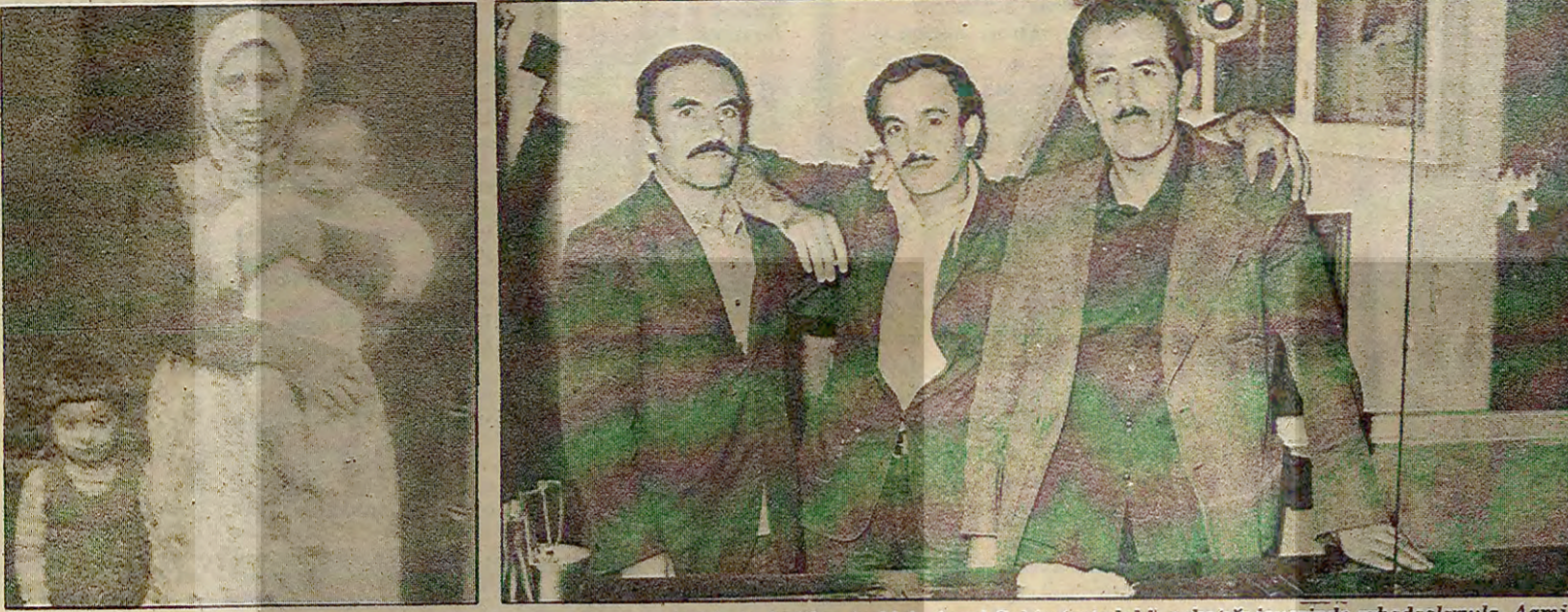
Sermaye piyasası sistemi nedir?

Sermaye piyasası büyük bazı sanayi ve ticari işletmelerinin sermaye bulmak ya da mevcut yatırımlarını artırmak için gerekli parayı sağlamak üzere şirketin hisse senetlerini satışa çıkarmaları ya da ihtiyaç duydukları krediyi halktan toplamak üzere tahvil çıkartmalarıyla ortaya çıkıyor. Bunların piyasada oluşan belli bir değer üzerinden alınıp satılmalarıyla sermaye piyasası meydana geliyor.

Çok kârlı şirketlerin hisse senetleri yüksek fiyatla alıcı bulurken, düşük kârlı şirketlerin tahvil veya hisse senetleri talep edilmiyor.

Banker Kastelli gibi araçlar ise şirketlerin çıkarttıkları hisse senetleri veya tahvillerin alım satımını sağlayıp, bunların reklamını yaparak bu işlemler üzerinden belli bir pay alıyorlar.

İşte MHP'nin "gönül seferberliği"ne bir örnek

Azmi Şahin'in eşi Döndü Şahin, kucakındaki bebisi Cevat ve Şahin ile birlikte (solda). Azmi Şahin (ortadaki) çalıştığı işyerinde arkadaşlarıyla. Azmi Şahin işyerinde sevilen ve sayılan biri olarak biliniyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

MHP'liler Ordu'da arabayla çarptıkları işçiyi ölüme terketti

ORDU (ÖZEL)

MHP'li oldukları bilinen Cemal Yener ve Hasbi Savaşkan, Ordu'da gece işinden dönen Azmi Şahin'e arabaları ile çarparak ağır yaraladıkları sonra yul kenarında bir çukura bırakıp kaçtılar.

Bir pastanede çalışan Azmi Şahin'e, gece işinden çıkıp bisikleti ile evine dönerken Ordu MHP eski İl Başkanı Haki Yener'in oğlu Cemal Yener ve yengeni Hasbi Savaşkan, 52 AF 982 plaka numaralı Renault marka arabaları ile çarptılar.

Ağır yaralanan Şahin'i arabalarına alan Yener ve Savaşkan, yarı yarıya arabayı dere kenarında bırakıp, yakındaki bakkal dükkanından Ordu'ya telefonla kaza geçirdiklerini bildirerek, taksi çağurdular. Bakkaldükkanın durumundan şüphelenip muhtar bildirmeleri ile olay yerine gelen köy muhtarı Ahmet Aydın, arabalarını dere kenarında neden bıraktıklarını sorunca, Yener ve Savaşkan silahlarını çekip, "Siz bu olaya karışmayın, yoksa kötü olur" diyerek oradaki kişileri tehdit ettiler. Bunun üzerine telefonu bırakıp geri döndüler. Yaralı işçiyi alıp ters istikamette birkaç kilometre gittikten sonra, yolun kenarındaki çukura Azmi Şahin'i bırakarak kaçtılar.

Azmi Şahin baygın olarak saat 23.00'e kadar burada kaldı. Daha sonra yoldan geçen işçiler Şahin'i hastaneye kaldırdılar.

Başından ağır yaralanan Şahin, hastanede 10 gün yatıktan sonra 40 günlük rapor alarak çıkarıldı. Doktorlar bir sene iş göremeyeceğini belirtiyorlar.

Yener ve Savaşkan, polis tarafından gözaltına alınıp, "Basit bir trafik kazası denilerek" serbest bırakıldı.

Yener ve Savaşkan'ın serbest bırakılmaları Ordu'nun ıleri gelen MHP'lilerin sağladığı belirtiliyor.

Olaydan haberdar olan köylüler, silahla tehdit edilmelerinden MHP'lilerin ağır yaraladıkları bir işçiyi ölüme terk etmelerini, bunun yanı sıra emniyet teşkilatı ile MHP'lilerin işbirliği yaparak olayı örtbas etmelerini nefretle karsıldılar.

Fatma Arzık ve Fatma Özberki'nin resim sergisi açıldı

ANKARA (ÖZEL)
Genç ressamlarımızdan Fatma Arzık ve Fatma Özberki resimlerini bugün Galerî Evrensel'de Ankara'da izleyenlerin beğenisi sunuyor.

Sergide Fatma Arzık'ın 21, Fatma Özberki'nin ise 20 tablosu yer alıyor. İki genç ressam da sergide yer alan resimlerinin konularını kadın ve çocuk sorunlarından hareketle ele aldıklarını söylüyorlar.

Sergi 14 Mayıs'a kadar izlenebilecek.

Ayvazhacı köylülerinden bir grup içinde bulundukları durumu anlatırken. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Bir ay önce toprak kayması sonucu 40 can veren Ayvazhacı köylüleri:

«Televizyon, hükümetin 1 milyon lira verdiğini söyledi ama 1 kuruşunu görmedik»

İHSAN ŞAHİN (AYVAZHACI)

Ayvazhacı, 27 Mart 28 Martta bağla- gece dedeli toprak kayması sonucu 40 yurttaşın canını bir anda kaybettiği köy. Köye ulaştığımızda yarısı aydınlık yarısı karanlıklara gömülmüş - bir vaziyette olduğunu görüyoruz. O karanlıklara gömülü olan yerler de aydınlıkta, orada da insanlar yaşıyor, heylalan olma- dan önce

Şahin özsan isimli köylünün evinde misafir kaldığı gece. Ev sahibimizin yakınında heylalandan hayatını kaybetmişler, geçmiş olsun diyoruz. Bize o korkunç olayın nasıl meydana geldiğini anlatmasını istiyoruz. Önce biraz dışınıp sonra bize bakarak "yat- makla hazırlanıyordum, birden caminin hoparlöründen dikkat dikkat sesi kulağıma geldi ve pencereye ko- şum ses devam ediyordu. Evliya dağı göçtü, komşulara yardımına koşun". Ve her taraf kapkaranlık oldu elektrikler kesildi. Koştuk ama gözümü görmüyor köyün içi koca bir dağa dönmüştü.

Heyelandan sağ olarak kurtulan Mustafa Özdemir'in yanına gidiyoruz, Mustafa'nın gözleri kıpkırmızı kan. Olayı anlatmasını istiyoruz, hafiften gülümsemek istiyor ama beceremiyor. "Soyunup yatmaya hazırlanıyordum. Nasıl olduysa kendini komşunun duvarının dibinde buldum. Yine yaralı olarak kurtulan Hayri Gül'ün evine gidiyoruz. Yaşlı dedesi babası bizi ka- pıda karşılayarak gözlerimizi öpüyorlar. Hayri Gül "Kader nasibi olarak kurtuldum" diyor. Hayri Gül'ün evine ve çocuklarını kaybetmiş. Kendisi ise aynı gece Develi Devlet Hastanesine kaldırılmış. Bir işte vurup sokağa bırakılmışlar.

Yine hayatlarını kaybeden daha onbeş günlük evli Hasan ve Ayşe Utku çiftinin acısı daha da bir beter

Heyelandan sağ olarak kurtulan Mustafa Özdemir.

etmiş köylüler. "Onlar birbirlerini sevip evlenmek istelerdi. Tüm köyü bir olduk sevdihalan ifsanleşen bu iki yarımızı evlendirmişti, muratlarını şla- manla göçüp gittiler."

Ayvazhacı köyünde 40 ev yeni heylalan tehlikesine karşı boşaltılmış ve Develi'deki afet konularına taşınmış. Köylüler ise köyün tamamen tahliye olmasını istiyorlar ve "ora göçtükten sonra buralar dünden gö- çer" diyorlar.

Köylülere devletin yardımını o oldu diye soruyoruz. "Devletimiz var olsun cesetlerimizi on günde toprak altında çıkartılabildi ve gitti. Unutulduk"

Heyelan köyde derin yaralar açmış, köylüler üz- gün. "Allah düşman başına vermesin" diyorlar.

Köylülere geçmiş olsun ve başınız sağ olsun deyin köyden ayrılmak istiyoruz. Bize "sünu kesinlik- le yazın herkes bilsin" diyorlar, neyi diye sorduğumuzda, "Radıyodan dinledik, televizyon da söyledi, Ayvazhacı köyüne bir milyon yardım yapıldı diye. Köyümüze böyle bir yardım sözünü olma- dı sadece adını duyduk, ama 1 kuruşunu bile görmedik. Allaha şükür yardıma muhtaç değiliz ama zorun- lu ya gidiyoruz, sel altında kalanlara versin devletimiz."

açıkça

**DOĞAN
YURDAKUL**

Ne bayramı?

Bahar bayramı mı?
İşçi bayramı mı?
Yoksa kargaşalık ve terör günü mü?

Dünyada çoktan bitmiş ve sonucu kabul edilmiş bir tartışma, bizim ülkemizde hala sürüyor. Hem değer yıl biraz daha "ateşlenerek".

1977'de Kontrgerillanın kanlı ter- tibini yaşadık. 1 Mayıs'ı kargaşalık günü ve Moskova'ya selam gönderme bayramı yapmak isteyenlerin çabaları karanlık güçlerin ekmeğine yağ sürdü, 34 kişi öldü. Böylece 1 Mayıs bir yas günü haline getirilmiş oldu.

1978'de Moskova uşaklarının "Yaşasın Sovyetler Birliği" pankartlarıyla vatan hainliği gösterisi yapma- larını izledik. İktidardaki CHP'nin milletvekilleri de tribünlerden izledi.

1979'da ise 1 Mayıs, Moskova'ya selam göndermek isteyenlerle, sıkıyönetim arasında inatlaşma konusu oldu. Doğu Berlin'den idare edilen sahte TKP'nin de teşviikçileri "ille de Takvim alannı gideceğiz" diye tuttu- ran DISK yöneticileri işçi sınıfına yeni bir ihaneti sergilediler. Onlar in- atlaşsa dursun, TKP'liler sıkıyö- nünce son anda manevra yapıp İzmir'e 4 gittiler. DISK yöneticileri ise orta- lıkta kalverdi.

Üç yıllık bir köti geçmiş, bu yıl sıkıyönetimi de "işçi bayramı-bahar- bayramı" şeklinde ideolojik tartış- manın içine çekiverdi.

Hatta Ankara Sıkıyönetim Komu- tanlığı, "1 Mayıs'ı belli bir grubun mücadele günü olarak yanasmaya ça- lışan her türlü neşriyatı yasakladığı- nı" ilan etti.

1 Mayıs'ı kargaşalık bahanesi hali- ne getiren, bu fırsattan istifade halk üzerindeki terörlerini biraz daha ar- tırmaya amaçlayanlara karşı tavır al- mak başka şey, işçi sınıfının 100 yıl- dır mücadelesini verip bizden başka hemen her yerde kabul ettiği bay- ramına "işçi bayramı" diye yazmayı

yasaklamak başka şey.

Ashında 1 Mayıs'ın ne bayramı ol- duğunu tartışması, Türkiye'de de yeni bir şey değil. En az 60 yıllık geç- miş var.

İşçiler ve temsilcileri 1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğunu resmi olarak ilk kez İzmir İktisat Kongresinde tartışma konusu yaptılar.

17 Şubat 1923'te Atatürk'ün açış konuşmasıyla başlayan İzmir İktisat Kongresinde toplumun çeşitli sınıfları ve tabakalarından 1135 temsilci vardı. İşçiler de azınlıkta olmakla birlikte, kongrede temsil edilmekteydiler. Azınlıkta olmalarına rağmen birçok demokratik haklarını kabul ettirdiler. Bunlardan biri, "amele adıyla anıl- makta olan kadın ve erkek işçi ve em- mekçilere bundan böyle işçi denil- mesi" idi. Bir başkası, "sendika kur- ma ve sekiz saat çalışma" esasları idi. Bu esaslar, oybirliği ile kabul edildi.

1 Mayıs'ın kanunla işçilerin bayram günü olması talebi ise, toprak ağ- alarının ve tüccarların anlayışla red- dedildi. Bu oylamada sanayiciler de 1 Mayıs'ın işçi bayramı olması yolunda oy kullanmıştı. Tabii, o zamanın mi- li nitelikteki sanayicileri.

57 yıl sonra bunun tartışılmasının ve yazılmasının bile yasaklandığı bir noktaya gelmiş olmak, demokrasi ta- rihimiz adına acıdır.

Bu açı durumun en büyük sorum- husu, elbetteki son dört yıldır 1 Ma- yıs'ı bir kargaşalık bahanesi, "Yaşasın Sovyetler Birliği" diye bağırma günü haline getirmeye çalışırlardır. Onlar işçi sınıfının her türlü değerine, grevine, genel grevine yönettikleri te- cavüzü 1 Mayıs'a da yöneltiyorlar. İş- çileri bayram ve mücadele gününde sokağa çıkamaz hale getiriyorlar.

Zaten damdan kiremit uça bu nu anarşi çıkarmak için bahane ediyor- sunuz. Takvimin her gününe bir kulp takıp ortahği birbirine katıyoruz. Hiç değüise işçi sınıfının bayramını rahat bırakın. Deliyse her gün bayram değil mi? Bir tanesi de eksik oluvs- in.

K.Maraş'ta çok sayıda Alevi yurttaşımız, seçmen kütüklerine yazılmadı

* Yürükselim ve Namık Kemal Mahalleleri ile bazı köylerde MHP'li yazım memurlarının çok sayıda Alevi yurttaşları kasıtlı olarak seçmen kütüklerine yazmadığı belirtiliyor.

MHP Pazarcık İlçe Başkanı ve MHP'li Belediye Başkanı gözaltına alındı

MHP'liler gece saat 24.00 sularında sarhoş vaziyette ruhsatlı silahlarıyla sağa sola eteş açtılar.

MHP Pazarcık İlçe Başkanı ve MHP'li Belediye Başkanı gözaltına alındı

MHP Pazarcık İlçe Başkanı Mahmut Aras ve MHP'li Belediye Başkanı Salman Eroğlu sokakta silah atıp gösteri yaptıkları için gözaltına alındılar.

26 Nisan gecesi saat 24.00 sularında Karamanmaraş'ın Şeyh Adil Caddesinde silah sesleri duyuldu. Ara- balı toplu polis ekipleri silah sesle- lerinin geldiği yere koştu. MHP Pa- zarcık İlçe Başkanı Mahmut Aras ile Pazarcık'ın MHP'li Belediye Başka- nı Salman Eroğlu Mercedes bir araba içinde sarhoş olarak ve üzerlerinde si- lahlarıyla birlikte yakalandılar. Silah- ların kontrolünden barut kokusunun taze olduğu ve silahların yeni atış- lı olduğu saptanarak her ikisi de gözaltına alındı.

Çavuşoğlu Otelinin önünde Mer- sedes otomobilinden atış edenlerin Mehmet Aras ile Salman Eroğlu ol- duğu ortaya çıktı.

Bilindiği gibi Karamanmaraş Va- lisi Nurettin Yılmaz MHP Pazarcık İlçe Başkanı Mahmut Aras'a, "Can güvenliğini olma- dığı" gerekçesiyle kısa bir süre önce silah taşıma ruhsatı ver- mişti. Mahmut Aras, yaptığı silahlı gösteri ile halkın huzurunu kaçıran ve anarşi çıkaran birisi olduğunu or- taya koydu. MHP'li Mahmut Aras göz- altına alınma sırasında polislerle de mukavemet etti. Mahmut Aras'ın silah taşıma ruhsatının iptal edilmesi bekleniyor.

nü yapılan yazım işlemi sırasında görev alan MHP'li yazım memurları tarafın- dan kasıtlı olarak yaratıldığı sanılıyor. Birçok yurttaş, özel olarak ilgilenme- lerine rağmen memurların kendilerini yazmadığını belirtiyorlar.

27 Nisan 1980 günü 30 kadar seçmen Namık Kemal Mahallesi Muhtarından i- kametgah senedi almak için başvurdu- lar. Muhtar bu yurttaşların Alevi olduğunu bildiği için itiraz yoluyla kaydolmak ba- kımından gerekli olan belgeleri imza- lamadı ve "gidip istediğiniz yere başvu- runuz" dedi. Seçmenler bu durumu bir tu- tanakla saptadılar, ayrıca İlçe Seçim Ku- ruluna ve Valiliğe başvuracaklarını açıkladılar.

Konuyla ilgili bir demec veren TİKP Karamanmaraş İl Başkanı Haydar Gün- gör şöyle dedi:

"Bilindiği gibi Namık Kemal Mahalle- si Muhtar Mehmet Yemsen, Karaman- maraş katliamı sırasında saldırganlar yönetmişti ve halen Sıkıyönetim Mah- kesiminde idama yargılanmaktadır. Bu muhtarın vekillikliği yapan birinci za- Yaşar Bozlaş Alevi-Sünni ayırım yapı- rak ve Alevi yurttaşlara ikametgah bel- gesi vermemek kanunsuzluk yapmaktadı- r. Muhtar bu cesareti mereden almak- tadır? Biz, parti olarak yetkili makamlara başvurarak bu kanunsuzluğu ortadan kaldırmaya çalışacağız."

"Sahte socalılar da listeye yazılmak i- çin uğraşan yurttaşlara 'oy kullanıp da ne yapacaksınız, yazılmayın' diyerek MHP'ye yardımcı oluyorlar ve halkın öz- gürlüğünü savunmasına engel olmaya ça- lışıyorlar. Biz TİKP olarak yurttaşların oy hakkına sahip çıkacağız ve MHP'nin bu konudaki hile ve tertiplerine karşı da mücadele edeceğiz."

Tekfen'de arama yapıldı, kitaplara el konuldu

İSTANBUL (ÖZEL)

4. Levant'e kurulu Tekfen Fabrikasında geçtiğimiz cuma günü sıkıyönetim tarafından ara- ma yapıldığı ve Ahmet Varol adlı işçi temsilcisinin gözaltına alındığı bildirildi. Arama sırasında ayrıca sendika temsilcilik odasına delinilen bazı kitap ve yayın- lara da el konulduğunu öğrenildi.

Fabrikada "şüpheli" üzerine ara- ma yapıldığı ve işçi temsilcilerinden beşinin ifadeleri alınmak üzere arandığı gelen haberler ara- sında.

Bilindiği gibi Tekfen Fabrika- sında alınan grev kararı Bakan- lar Kurulu tarafından 90 gün sü- reyile ertelenmişti.

TIYATRO

Ahır özcelik

«Bir Dünya Masalı»

İstanbul Akademik Sanat Topluğu (IAST) iki yıldan beri çevresine biraz tiyatro ışığı serpmeye çalışan, sahne dilinin araçlarından yararlanıp, çevre halkıyla kaynaşmayı deneyen bir topluluk.

Üsküdar'da, Belediye Tiyatrosunun karşısında, okul misamereleri için bile elverişsiz küçük bir salonda, çeşitli güçlüklerle sabırla, inanca göğüs gemeyi bilerek sürdürüyor çalışmalarını. Geçen yıl, Oben Güneş'in "Suç" adlı yapıtıyla perdelelerini açan IAST, bu dönem başında Yunan yazarı Menelaos Lunde-mis'ten Panayot Abacı'nın Türkçeleştirdiği "Sanatçının Gücü"nü de dağına katmış, bu arada, Bayrampaşa'da işçilere oynanan "Suç" yüzünden bir süre tutuklu kalan oyuncuları, ister istemez çalışmalarını durdurmak zorunda bırakılmışlardı.

Marttan bu yana genç yazarlardan Esen Yel'in "Bir Dünya Masalı" adlı politik taşlamasıyla yeniden seyircilerine kavuşmuş olan IAST'a yakından bakmak gerektiği kanısındayız.

Nitekim, genellikle amatör düzeydeki ve çoğunluğu bir-birine işte çalışanlarla, öğrencilerden oluşturduğu kadronun doğal eksikliklerine ve kusurlarına karşı hoşgörümüze esirgememek, gerçekten iyiniyetli, sahneye yakın, devrimci doğrultuda ve en önemlisi disiplinli bir topluluk buluyoruz. "Tiyatro yapma"nın anlamını iyi bilen, sahneyi seyirci çekmek uğruna yanlış ve yarayıcı bir amaçla kullanmayan, kendini oynaya veren bir topluluk da diyebiliriz.

Ne ki, tüm bu öğeler, başarılı olabilme için yetmiyor. Her şeyden önce "dramatürji"nin ön plana alınması gerekli. İyi ve doğru tiyatroya eylemine götüren yolun, mutlaka iyi ve doğru dramatürji çalışmasından geçtiğini biliyoruz. İyiniyet, disiplin, teknik olanaklar, vb. bir bakıma, ikinci planda kalıyor. Dramatürjinin temelindeyse, oynanacak yapıtın seçiminin, nasıl ve niçin sahneye konulacağına dek pek çok etken yatar. Işık rejisinden slaytların kullanıma, fon müziğinden dekor ve donatıma dek tüm öğelerin metinle bütünleşmesi, metne canlılık kazandırması, dramatürji konusunu kapsama girer. Önemli olan evrensel üçe ulaşmış yazarların ya da ilk yapıtını veren ünsür bir yazarın oyununu beğenip beğenmemekten çok, o yapıtın sahne üzerindeki işlevini tam olarak yerine getirebileceğine,

seyircimizde beklenen etkiyi yapabileceğine inanmamız gerekir.

Kanımızca, "Bir Dünya Masalı" IAST'ın çizgisine yakışan bir oyun değil. Kabare tiyatrolarında ya da güncel politikayı ucuz sanatın harcı olarak kullanılan ve sözde devrimci görünümü altında burjuvaziyi biraz güdüklemekten başka ereği olmayan bulvar tiyatrolarında oynandığı zaman üstünde bile durmaz çoğu kez. Bu sözlerimizle, çeşitli dergi ve gazetelerde de tür yazılarını okuduğumuz Esen Yel'in oyununu kötülemek istemediğimizi belirtelim. Başka bir deyişle, böyleli tuzaklara kimi zaman tanınmış kalemler ustalarının da düştüğünü görmüşüzdür. Sözgelisi, Aziz Nesin'in, Rifat Ilgaz'ın, Müzaffer İzgü'nün öykülerinden yapılan derlemeler, uyarlamalar da böyle yanlış bir tiyatroya örneklerdir. Hele bir ilk sahne denemesini "Brecht"çi bir yöntemle sunmaya kalkışmak, büyük yürek ve deney isteyen bir iştir.

Heride, yazar "Bir Dünya Masalı"nın salt öyküler halinde yayımlanması, sanırım, kendisi için daha iyi olur.

Oyunu yöneten Yüksel Özkök'ün, dekor-giysi çalışmalarını yönlendiren Dilara Özkök'ün, ezgileri müziklendiren Nadir Gökürk'ün "Bir Dünya Masalı"na elden geldiğince dinamik bir yorum sağlama çabalarını yadsıyamayız. Küçük sahne, yoğun ve yer yer hareketli oyun trafiğinin salona doğru kaydırılması da iyi bir çözüm olabilir.

Mehmet Hacıoğlu, Göral Topuz, Ahmet Tümer adlı sanatçılar da rahat ve ekonomik oyunlarıyla dikkati çekiyorlar.

Kısacası, çevresinde bilinçli bir seyirci potansiyeli oluşturabileceği olanaklara pekala malik bulunan bu genç ve iyiniyetli topluluğa öncelikle tiyatrolar yelpazesinde yerini ve buna göre de dramatürji ilkelere saptaması önerilebilir.

(1972) adlı filmi bugün 18.00'de izlenebilir. Film, simgesel bir dil insanlığın dramı, çıkışsızlığı üzerinde duruyor.

KONSER
● IZMİR Devlet Senfoni Orkestrası, bugün 20.30'da Hikmet Şimşek'in yönettiğinde bir konser veriyor. Programda M.Sun, Mozart ve Schubert'in eserleri var

1. ölüm yıldönümünde

Muhsin Ertuğrul

Tünel Kültür-Sanat Evinde anıldı

İstanbul, Tünel Kültür-Sanat Evi, geçtiğimiz hafta, ölümünün 1. yıldönümü nedeniyle ünlü tiyatro adamı Muhsin Ertuğrul için bir anma toplantısı düzenledi. Kültür-Sanat Evi Yönetmeni Cenap Nuhraf tarafından yönetilen Oturma Engin Cezzar, Haşmet Zeybek, Mengü Ertel ve Münir Özkul katıldılar. Çağrılı olan Mücaip Öfluoğlu, rahatsızlığı nedeniyle, Vasfi Rıza Zobu ve Bedi Muvahhit ise binanin merdivenlerinin yüksekliği nedeniyle oturma gelemediler.

Tünel'deki Muhsin Ertuğrul'un anma toplantısı sıcak ve içten bir sohbet havası içinde geçti. Konuşmacılar önce Muhsin Hoca'ya ilk olarak nasıl karşılaştıklarını, nasıl tanıştıklarını anlatarak ilk izlenimlerini dile getirdiler. Mengü Ertel, Muhsin Ertuğrul'un Küçük Sahne'yi yönettiği dönemde, tiyatroya dekor yapma görevi için kendisini izleyip vapurda nasıl tanıştığını ve hemen "gel yarın sabah" yanıtını aldığını anlattı. Engin Cezzar da aynı "gel yarın sabah" önerisiyle 1959'da Hamlet'i oynamaya başladığını söyledi. İki sanatçı da Muhsin Ertuğrul'un bu tutumuyla, insanları teşvike önem veren, sebatlı, disiplinli çalışması değerlendiren yanını vurguladılar.

Münir Özkul, Muhsin Ertuğrul'un Batı sahne ve çalışma disiplini tiyatromuza getiren adam olduğunu belirtti. Ertuğrul'un en yeniyi, en genç olanı bulmaya çalışan bir sanatçı olarak niteledi. Küçük Sahne'de "Godot'yu Bekleyen" oyununu kaldırması istenince, tasmi, tarağını toplayıp o tiyatroya nasıl terkettiğini anlattı.

Haşmet Zeybek de 1962'lerde Tarsus'ta amatör bir grup olarak çalışmaya yaptıklarını, yazdığı ve sahneye koyduğu "İrgat" oyununu 1968'de Ankara'da, Siyasal Bilgiler Fakültesinde izleyen Muhsin Ertuğrul'un çok heyecanlandığını, "Böyle tiyatroları tasarısı kaldırılmalı da halk işte tiyatrosunu yapar. Bu maya tutmuştu" şeklinde konuştuğunu belirtti. Ertuğrul'un kendisine, sanatını ilerletmesi için yaptığı yardımları anlattı. Kendilerinin semt tiyatrolarında görevlendirdiğini söyledi. "Muhsin Hoca gelecekteki tiyatroya yapılmasını çok istiyordu" dedi.

Daha sonra Muhsin Ertuğrul'un 1930'larda, Darülbeydi dergisinde yazdığı yazıların örnekleri okuyun Engin Cezzar, Ertuğrul'un yönettiği o yıllarda Darülbeydi'de olduğu 1931 yılında 70 bin seyircinin oyunları izlediğini, bunun astronomik bir rakam olduğunu belirtti. Cezzar, Ertuğrul'un bir yazısında tiyatroya önemini, işlevini küçümseyenleri eleştirdiğini ve tiyatroyu geri millerleyle yöleteren bir fener olarak nitelediğini söyledi.

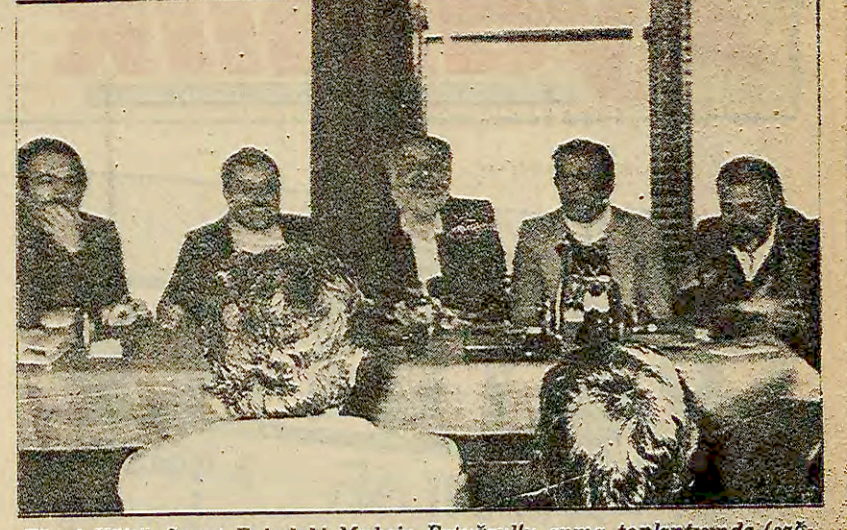
Daha sonra Ertuğrul'un geleneksel öğeler karşısındaki tutumu ele alındı. Münir Özkul, o dönemde geleneksel denilebilecek tiyatroya geçişimizin (temasadan) ibaret olduğunu, belden aşağı esirilecek bezene bu türün Ertuğrul'u hiç etkilememesinin doğal olduğunu belirtti. Onun tuluatçıların çeliklemlerini sevmeyeceğini açıkladı. Batı tiyatrosunun kaskadörleri, üstünbuna değer verdiğini söyledi. "Ama onun oluşturduğu temel bugün bizim için bir gelenek olarak önem taşıyor" dedi. Haşmet Zeybek, Ertuğrul'un Ba-

tu ülkelerinde gelenekten yararlanan yapıtlara saygı duyduğunu, örneğin Goldoni ve Commedia dell'Arte türünü anımsadığını söyledi. Şişli'nin "Şair Evlenmesi" aklı ovununa da karşı olmadığını anlattı. Ertuğrul'un Batı'nın demokratik içerikli oyunlarını Türkiye'de oynamaya, tanıtmaya önem verdiğini, Shakespeare, Gorki, İbsen, Çehov gibi yazarların yapıtlarını sahnelendiğini vurguladı.

Konuşmacılar, Muhsin Ertuğrul'un yaşamının tümünü tiyatroya adanmış Türkiye'de sevilmesi ve gelişmesine hasrettiğini, korkunç disiplinli ve prensip sahibi bir insan olduğunu, başka küçük anılarıyla ortaya koymaya çalıştılar. Örneğin Ertuğrul'un zamanında Atatürk için

bile perdesini 5 dakika geç açmayı reddettiği, hangi nedenle olursa olsun perde kapayıp oyun ertelemeğe karşı olduğu, Şehir Tiyatrosunda her sabah tuvalet temizliğini bizzat denetlediği, gömüleceği zaman kullanılacak tabutun ölçülerini bile sağhında saptayıp vasiyet ettiği anlatıldı.

Ertuğrul'un sinemaci kişiliği ve aktörlüğü üzerinde de kısaca tartışıldı. Mengü Ertel kötü bir oyuncu olduğunu duyduğunu belirtti. Sinemayı tiyatroya kadar ciddiye almadığını, daha çok tiyatroya için bir yaz işi, bir yan ekmeç kapısı olarak düşündüğünü söyledi. "Şehvet Kurbanı" filminin "Mavi Melek" in kopyası olduğunu, ken-

Tünel Kültür-Sanat Evindeki Muhsin Ertuğrul'u anma toplantısında (sağdan) Engin Cezzar, Münir Özkul, Mengü Ertel, Haşmet Zeybek ve Cenap Nuhraf.

disinin de o rolde Emil Jannings'i andıran bir oyun verdiğini anlattı. Münir Özkul Muhsin'in çok iyi oyuncu olduğunu duyduğunu belirtti. Kendisinin "Benim oyunculuk yeteneklerim vasattır" şeklinde ko-

nuştüğünü, ama yeteneklerini en iyi şekilde kullanmayı amaçladığını söyledi. Özkul, Ertuğrul'un kendi parasıyla yaptığı "Ayşel Bataklı Damın Kızı" filmini değişik, nefis bir köy filmi olarak niteledi.

OBKT yönetmeni

Aydın Üstüntaş:

«Çocuk oyunlarımızı ilimiz köylerine mutlaka götürüyoruz»

Oyuncularımızın meslek durumları na göre nitelikleri nedir?

—OBKT'nin oyuncuları tamamen amatör niteliklidir. Tiyatro yöneticisi dışında hiç biri tiyatroya eğitimi görmemiştir. Aralarında memur, işçi, öğretmen ve öğrenciler bulunmaktadır.

—Tiyatroya nasıl zaman ayırıyorsunuz?

—Oyuncularımız meslek sahibi insanlar, geçimlerini kendi meslekleriyle sürdürerek sağlıyorlardır. Bu nedenle tiyatroya işleri dışında zaman ayırmıyorlar. Akşam 18.00'den 22.00'ye kadar tiyatroya çalışmaya başlıyoruz.

—Hangi oyunları oynadınız? Nerelede oynadınız? Aldığınız ödül var mı?

—Tiyatromuzun oyuncu niteliği amatöre olmasına rağmen, tiyatroya mesken Ordu Belediyesi'ne bağlıdır. Oyuncularımız geçici işçi statüsüne göre ücret almaktadırlar. Bunun için profesyonel kabul edilmekteyiz. Bu nedenle amatör tiyatroya yarışmalarına katılmıyoruz. Ancak 1976 yılında "Fadik Kız"ın İstanbul'da oynadığı sırada, "Tiyatro 76" dergisi tarafından üç bayan oyuncu-muz ayın oyuncusu seçilmişti. Oyuncularımız olanaklarımız ölçüsünde çevrede oynamaya çalışıyoruz. Çocuk oyunlarımız ilimiz köylerine mutlaka götürüyoruz. Bu arada büyük kentlerimizden davet aldığımızda de-zenlendirmeye çalışıyoruz. İzmir Halk Kültürününün çağrısıyla olarak İzmir'de, Devlet Tiyatrosunun çağrısıyla olarak Ankara'da, İstanbul Bayrampaşa Belediyesi'nin çağrısıyla olarak İstanbul'da bir hafta oynadık.

—Tiyatronun gelişmesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

—Tiyatronun gelişmesi için, tiyatroyun tüm yurt sahna yayılması gerekir. Bu da amatörün yaygınlaşmasıyla sağlanabilir. Amatörler her ilde bir kurumun bünyesinde bulun-letirmek, korumak, tiyatroyun yaygınlaştırılmasında başlıca etken olacaktırlar. Ordu Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu örneğinde olduğu gibi.

Toplumun gelişmesinde en önemli etkenlerin başında tiyatroyun geliş-tirilmesi kabul edilebilir. Tiyatronun gelişmesine gereken önemi vermeye zorun-dadır. Tiyatroya halk işi olarak gö-züyle bakılmamalıdır. Toplumsal içerikli oyunlarla tiyatroyu halka gö-türmek, halkın günlük yaşamının içi-ne sokmak gerekir. Kanımca tiyatroye ezici çoğunluğa hitap etmelidir.

ORDU'DA TIYATRO VE 16 YAŞINA BASAN ORDU BELEDİYESİ KARADENİZ TIYATROSU

ADİL KAÇAR (ORDU)

16 Haziran 1964'de kurulan Ordu Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu'nun (OBKT) çalışmalarını yansıtmayı amaçladığımız yazıda Ordu'da tiyatroyun tarihsel gelişimine de kısaca göz atmak istiyoruz.

Ordu'da ilk tiyatroya çalışmalar Kurtuluş Savaşı yıllarına uzanır. Bu dönemdeki çalışmalara gazeteci A.Rıza Gürsoy ve öğretmen İ.Hakkı Garipoğlu önderlik etmektedir. Cumhuriyetin ilanından sonra özellikle spor kulüplerinin çabasıyla tiyatroya çalışmaların sürdürüldüğü görüyoruz. A.Rıza Gürsoy'un "Çiğ", İbnürrefik A.Nuri'nin "Sekizinci" ve R.Nuri Güntekin'in "Eski Rüya" adlı oyunları Ordu'daki İhsan Bey Sinemasında sahnelenir. Bu dönemde kadın oyuncuların rolleri de erkek oyuncular tarafından oynandı.

Ordu'da sahneye çıkan ilk kadın oyuncu 1932'de Aka Gündüz'ün "Mavi Yıldırım" oyununda rol alan Edibe Akçölü olur. Onu Halise Hanım ve Nebahat Onat izlerler. Yine aynı yıllarda hükümet Ordu'da bir Halkevi binası yaptırmaya karar verir. Ama bu girişim ölenek yetersizliği yüzünden yarım kalır. Yine de buradaki tiyatro salonu, Ordu'da uzun yıllar tiyatroya ve diğer sanat etkinliklerine bahırın açan başlıca yer olmuştur.

1950'ye kadar olan dönemde oyunlar, önce İhsan Bey Sinemasında, daha sonra Türkocağı, İsmet Paşa ilkokulu ve ortaokul sahnelerinde, 1940'dan sonra ise Halkevi sahnesinde oynanır. Bu dönemde aralarında

"Kendini Yazar Sarkı" adlı ovundan

"Bir Adam Yaratmak", "Para Delisi", Mahcupluk İmtihan", "Zor Nihah", "Çimri", "Bir Gönül Masalı" gibi oyunları da yer aldığı 31 oyun sergilenmiştir. Bu oyunlarda 15 kadın, 66 kadar da erkek oyuncunun rol aldığı bilinmektedir.

1950'de iktidara gelen Demokrat Parti, önce Halk Evi'ni kapatmış, bu durum Ordu'daki sanat etkinliklerine de darbe olmuştur. Yine de okularda "Müfettiş", "Çimri", "Kösebaşı", "Paydos", "Küçük Şehir" gibi

oyunların, bir spor kulübü olan Kızıllıman "Gençlik Kulübünde de "Göçmen Çocuğu", "Ayyar Hamza", "Palavra" gibi oyunların sergilenildiği gözlemlenmiştir. OBKT'NİN KURULUŞU 1961 yılında Türk Kültür Dernekleri, Halkevi ve diğer sanat kuruluşları tarafından Gençlik Tiyatrosu da çalışmalarına başlamıştır. Bu topluluk üç yıl içinde 15 oyun sergile-

miştir. Aralarında "Harput'ta Bir Amerikalı", "P'üsda", "Nalınlar" ve "Duvarların Ötesi" sayılabilir.

1964 yılında Gençlik Tiyatrosu yönetmeni Uğur Gürsoy, zamana Ordu Valisi Vafa Poyraz ve Belediye Başkanı Fazıl Sözer, Ordu Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu'nun kuruluşuna önayak olurlar. Ordu'ya 18 Mart 1964'de gelen Muhsin Ertuğrul da kurulacak tiyatroya için incelemelerde bulunur, toplantılar düzenler, fikir verir. OBKT, 19 Haziran 1964'de resmen kurulur. Tiyatro İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu yönetmenlerinden Ergun Köknar'ın yönettiği "Hilleci" oyunuyla 4 Şubat 1965'de Halk Eğitim Merkezi Salonunda perdesini açar.

OBKT, 10 yıl süre ile Halk Eğitim Merkezi Salonunda çalışmalarını sürdürmüştür. Kuruluşunun 10. yılında belediye-ye ait olan Renkli Sinema'yı kendi binası olarak

düzenlemiş ve burada çalışmaya başlamıştır. Bugüne dek 28 oyun sahnelenmiştir. Bunlar arasında "Buzlar Çözülmeden", "Keşanlı Ali Destanı", "Hababam Sınıfı", "Ay-rıklar", "Ferhat ile Şirin", "403. Kilometre" gibi oyunlar da vardır. Ülke içinde birçok turnelere çıkan topluluk İstanbul ve Ankara'da senliklere de katılmıştır. Böylece 16 yılda 32 oyun oynanmış, 740 temsil verilmiştir.

Ordu Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu'nun, halen Adalet Ağaoglu'nun yazıp Aydın Üstüntaş'ın yönettiği "Kendini Yazar Sarkı" adlı oyunu sergilemektedir. Bu oyunda rol alan oyuncular Gülçin Üstüntaş, Münir Akça, Ferda Turgut, Münire Akça, Hülya Aslan, Hakan Altan, Şakir Pala, İsa Küçük, Coşkun Çetinalp'tir. Oyunun dekor ve ışık görevlisi Murat Özsoy, ses düzeni görevlisi Coşkun Çetinalp'dir.

Günün sanat olayları

GÖSTERİ
● İSTANBUL, Atatürk Kültür Merkezinde, "Çağdaş Alman Sinemasından Örnekler" toplu gösterisi bugün başlıyor. Werner Herzog'un "AGUIRRE, TANRININ ÖFKESİ"

HABER YORUM MAGAZİN

Solistler geçidi

Faruk Üçok ile Tamer Köksal'ın birlikte hazırladıkları ve Mustafa Yo-luşan'ın sunduğu programa Ufuk Erbaş, "Kerpiç Kerpiç Üstüne", "Pınara Gelki Görem", Saadet Sun, "Yeterki", "Sıfıra Sıfır" Ersen; "Yeni Baştan Doğmak İstiyorum", "Bu da Bizlerden", Ramazan Senses, İndim Yarın Bahçesine", "Kalenin Dibinde Bir Taş O-laydım", Bora Ayan-oglu, "Dostlar Sağ-olsun", "Sevgi Yağ Ya", Selçuk Ural; "Küçüğüm", "Bu Gece", Sevim Deran; "Leyla", "Sarı Mi-mozamsın Sen Beni" parçalarıyla kathyor.

Bizim televizyoncular

Bizim TV yöneticilerine akıl sır ermez. Bizim kız bizden kaç-ır, başını örter misal bakım ne uygulamları var.

Hani bir Perma Sharp reklamı vardı televizyonda. Birbirinden değişik türde kadınlar çıkıyor, canlandırdığı titre uygun bir ses tonuyla "erkek cesurdur" erkek şöyle, böyledir diyorlardı. İşte bu reklam TV yöneticilerinin

Doğa ve İnsan
18.50
Afrika'nın Rift vadisinde çekilen dizinin bu bölümünde tarih öncesi çağlardan başlayarak yer küresinin oluşumu ve biçimlenmesine paralel olarak canlıların evrimi ele alınıyor.

21.45
TV DE TÜRK SINEMASI
1977'NİN "ÜÇ ARKADAŞI"
Hülya Kocayigit, Kadir İnanır, Müşfik Kenter, Halit Akçatepe filmi bir sahnesinde. Tam 14 yıl sonra çevrilen ikinci "Üç Arkadaş" birincisinin yerini tutamadı.

1958'İN "ÜÇ ARKADAŞI"
Kötülükler, tenikeler, güçlüklerle dolu bir çevrede insanlar arasındaki dayanışmayı, dostluğu, arkadaşlığı, doğruluğu, iyimserliği ve sevgi ile birlikte umudu mesaj veren filmde Muhterem Nur tabii ölçülü ve temiz oyunuyla dikkati çekmişti.

21.45 TV DE TÜRK SINEMASI

1977'NİN "ÜÇ ARKADAŞI"
Hülya Kocayigit, Kadir İnanır, Müşfik Kenter, Halit Akçatepe filmi bir sahnesinde. Tam 14 yıl sonra çevrilen ikinci "Üç Arkadaş" birincisinin yerini tutamadı.

1958'İN "ÜÇ ARKADAŞI"
Kötülükler, tenikeler, güçlüklerle dolu bir çevrede insanlar arasındaki dayanışmayı, dostluğu, arkadaşlığı, doğruluğu, iyimserliği ve sevgi ile birlikte umudu mesaj veren filmde Muhterem Nur tabii ölçülü ve temiz oyunuyla dikkati çekmişti.

"Su sıralar Cumhurbaşkanlığı koltuğu boş. Bu reklamdaki boş koltukla neyi anlatmak istiyorlar acaba" denmiş ve Perma Sharp reklamının ekranına gelmesi ölenivermiş. Neden sonra bir anlama sağlanmış da şimdi bu reklam ekranlarında. Ne siki bir denetim. Bravo televizyoncularımıza, doğrusu kus uçurtmu-yorlar ve reklamların tümü de maşallah ilkelere uygun.

Üç Arkadaş

Yönetmen: Memduh Ün
Oyuncular: Hülya Kocayigit, Kadir İnanır, Halit Akçatepe, Müşfik Kenter
Yapım yılı: 1977

Memduh Ün'ün 1958 yılında Yeşilçam'da en beğenilen filmi seçilen "Üç Arkadaş" bu gece değişik kadroyla çevriliş ikinci basınısında seyredilecektir. Filmin ilkinde sanat yaşamının zirvesinde olan Muhterem Nur, Fikret Hakan, Salih Tozan ve Semih Sezerli başrolleri paylaşmışlardır. 14 yıl sonra çevrilen, bu gece seyredilecek film ise ilki kadar iyi görmedi. Yine de konusu olan, sıklmadan seyredilebilecek bir film var ekranda.

KONUSU
Boyacı Mısıık (Halit Akçatepe), Fotoğrafçı Artın (Müşfik Kenter) ve Murat (Kadir İnanır) üç arkadaş. Günün birinde kö: bir genç kıza karşılaşırlar. Kimse olmayan bu zavallı kız da onlara katılır. Üç arkadaş genç kızın gözlerinin ameliat edilmesini için ellerinden geleni yaparlar. Ama ameliat için para gereklidir. Para bulmak da kolay değildir.

MEHMET SEYDA/Roman

ÜSÜTÜKLER 31

Bu kız olsa olsa tarlanın ortasına korkuk olur dedi

Barmen gene birşeyler saklayacak. "Sizin geldiğimizi haber alınca, barla iliştiğini kesip İspanya'ya gitti!" diyecek oldu.

—Biz de bir-Karmen, bir de Miranda vardır. İkisi biraraya gelir Karmen Miranda'yı oluşturur ki işi-nize yaramaz herda bir artisttir, diye konuştu. Giydirdi kaysıya benzer şapkasındaki çiçekler çoktan solmuş modası çoktan demode olmuştur. Mi-renda burada Karmen İspanya'da siz hangisini em-rediyorsunuz?

Sorumlu Pehlivan burundan fena halde solu-yup:

—Kes gevezelici... dedi. Karmen gelsin!
Bunun üzerine bir kaşı sarı bir kaşı kara, bir gö-zü yeşil, bir gözü elâ. Grek masal bilimindeki şaş-lıya yaratıklar örneği iki başlı bir başlı felaket. Bir başı belâ, iki kemel, bir memesi turuncu, bir me-mesi turşu, iki yanaklı çifte dudaklı ince belli püs-kürtme benli bir kız salınarak yaklaştı. Uykusuz-luktan gözleri çapaklı. "Buyrun ben herşeye hazı-rım!" diyen ince sesi ise bayağı ağlamaklı idi.
Sorumlu Pehlivan Hırtoglan onu yan gözle ve beğenmezlikle süzdü.

—Buyrun ben herşeyeye hazırım!
Çilk Kamber suratını ekşitip barmene döndü ve parladı:

—Ulan vallah ben askerden geldim, bırakmam uzun saç ve favori kimsede, hepinizin kafasını us-turayla kazırım! Molozlara karımın tok benim. Çi-kartacakmış doğru dürüst bir kız çıkartın kısmı-ma Eşekler cennetini boylayan o herif-i neşenir bu kız uğruna vurulmuş olamaz.—Dişlerini gıcırdattı—
Sonra bilir misiniz ne olur?

Kaşlar ve başlar yukarı kalktı; bilmiyorlardı. Pehlivan, Karmen'i yeni baştan sizerek:
—Bu kız olsa olsa tarlanın ortasına korkuk ol-ur! dedi.

Barmen amine, peygamberne, kutsal kitabına, ölmüşlerine yemin ederek dedi ki:

—Siz inanmazsınız ama gerçekten adamı bu Karmen yüzünden vurdular, Sayın Pehlivan. Kapı-nın dibinde vurdular, tam çıkacakken...

Hırtoglan kanmış, inanamış görünüşü:

—Peki diye sordu, onu hangi it vurdu?

—İt değildir... deyip düzeltti barmen. Haşâ kö-pektir vuran. Hatta köpöğü köpektir, lakin hangi köpektir bilemem! Böyle işler bilirsiniz alafantan-foni (alev örten huni) oluyor. "Kanlı pazar" da ö-lüdenin resmini çeşeler bile bilimez nedenlere insanoglu kim vurduya gidiyor.

Bir köşede ölüdi öleceklerine titreyen Karmen'i görmezlikten gelen sorumlu Pehlivan ağzı kalabalık herifi bir kaç yumrukları oksadı gene. Ve sonra as-lan gibi kükreyerek:

—İşler rastgele! Sana hangi it vurdu diyorum hergele! dedi. Eğer onun Baas'tan mı, Barzani'den mi, Faysal'dan mı, Abdülkerim'den mi olduğunu söyleyemsen seni n'aparım biliyor musun?—Par-maklarıyla saydı gösterdi—Karmına kurşunları dol-durur, kurşun dolması yaparım. Keser doğrar, te-reheye basar. İyisinden kavurma yaparım. Güneşe a-sar kurutur, pastırma yaparım. Olinişi ve kokmuş eşeklerle beygirleri bir yana bırakıp salam yaparım sosis yaparım, sucuk yaparım. Yapar bilcimle esna-fa satarım!

—Yaparım Pehlivan, satarsın Pehlivan. Ticaret serbesttir. İlle ve lâkin ben gene de vallah-ül azim söyleyemem Abdülkerim... diye inledi, yolundu Barmen. Kör olası hanede evlad-ü ayal var.

—Ulan sen memur musun?

—Allah kerim.

—Öğlum hiç üzülmeye, Abdülkerim'i de öldürür-ler bu ülkede ve öyle karanlıklar bir kuyuya atarlar ki Kerim'in kuyusu derin.

—Söylemesine söylerim Pehlivan lakin bunca yıllık işimden gücümden olurum sonra o acmazsa sen aç şu bahtsız kuluna!

"Hani nerde kaldı sosyal güvenlik, gelinlik ve güvencilik, ne demek isten güvence olmak? Ellerim kaşınıyor, kafadan bir şey söyle salla kafadan bir-sini at. Yoksa gelyor ensene tokat!" diyecekti diyordu, demek üzereydi, kafasına yağmur yağırdı çaktı şimşek:

—Hey! dedi. Hey hey! Hele hey hey de hey hey

Şimdi anlamış isten gücün olmak ne demek. Bil-miş ol ki bu senin sonundur, çünkü herifi vuran patronundur!

DEV AM EDECEK

BÜTÜN YÖNLERİYLE 12 MART YASAYANLAR ANLATIYOR 3. BÖLÜM

- TIP etkisindeki FKF'nin yeni yönetimi, 1968 baharında başlayan gençlik mücadelesine, karşı çıkmasına rağmen önleyemiyordu. Kitle mücadelesinin yükselişi içinde yönetiminin ayağının altındaki toprak hızla kaymaya başladı

Küpeli FKF'ye

nasıl başkan oldu!

- Kongrede kulis faaliyetlerinde yönetimin şiarları, "Tüm eskiler kenara çekilsin, yönetime yeniler gelsin" oldu. FKF İstanbul Sekreteri Veysi Sarısözen'in başını çektiği bu ekibin hesabı, devrimci muhalefetin tutarlı önderlerini saf dışı bırakmak ve henüz TIP'in etkisinden tam olarak kurtulmamış yeni unsurları yönetime getirerek, onları denetim altına almaktı

1969 yılının ilk günlerinde İstanbul'da Fikir Kulüpleri Federasyonu Kurultayı toplanmış, Kurultayda seçilen Genel Yönetim Kurulu da FKF Genel Başkanlığına Yusuf Küpeli'yi getirdiğini açıklamıştı. Bu seçim devrimci gençliğin çoğunluğu için şaşırtıcı idi. FKF Kurultayında TIP'in temsilcileri ile devrimci gençler arasında yoğun bir mücadele çıkmış, Yusuf Küpeli ise bu mücadelede aktif olarak katılmıştı.

İki yıl sonra Yusuf Küpeli THKP-C adlı örgütün Merkez Komitesinde yer alacak, polis tarafından yakalandığında da "Ben bir Donkişot, bir kumarbazdım" diye açıklamalarda bulunacaktı.

Kimdi Yusuf Küpeli? FKF Genel Başkanlığına nasıl seçilmişti? FKF Kurultayı neden beklenmedik bir sonuç vermişti? Bunları anlamak için bir yıl önceye gitmek gerekiyor.

Fikir Kulüpleri Federasyonu

FİKİR Kulüpleri Federasyonu devrimci gençliğin kitle örgütüyü. Ancak 1968 baharına kadar bu örgütün başında TIP yönetimine könikönlüğüne uyan, gençliğin mücadelesine surlarını dönen bir klik hakimdi. Gençliğin sorunlarına sahip çıkan ve Amerikan emperyalizmine karşı mücadele eden devrimci gençler FKF içinde bu kliğe karşı bir muhalefet hareketinde birleştiler. 1968 Martında yapılan FKF Kurultayında bu klik yönetimi kaybetti ve Genel Başkanlığa Doğu Perinçek seçildi. Yeni seçilen yönetim FKF'ye devrimci siyasetleri hakim kıldı. Amerikan emperyalizmine ve iktidardaki AP hükümetinin gerici siyasetlerine karşı gençliğin örgütül mücadelesini başlattı. Ülkedeki çeşitli devrimci örgütlerin güçbirliğinin kurulmasına katkıda bulundu.

1968 baharından sonra İstanbul ve Ankara Üniversitelerinde gençlik mücadeleleri yükselmeye başladı. Devrimci yönetim okullarda işgaller boykotlara önderlik etti. Bu mücadelede eski yönetimdeki klik karşı çıkıyordu.

Yönetimin bu adımlarından telaşa düşen klik bir takım cemiyetçi oyunlarla Doğu Perinçek ve arkadaşlarını Temmuz 1968'de yönetimden düşürdü ve FKF'yi yeniden ele geçirdi.

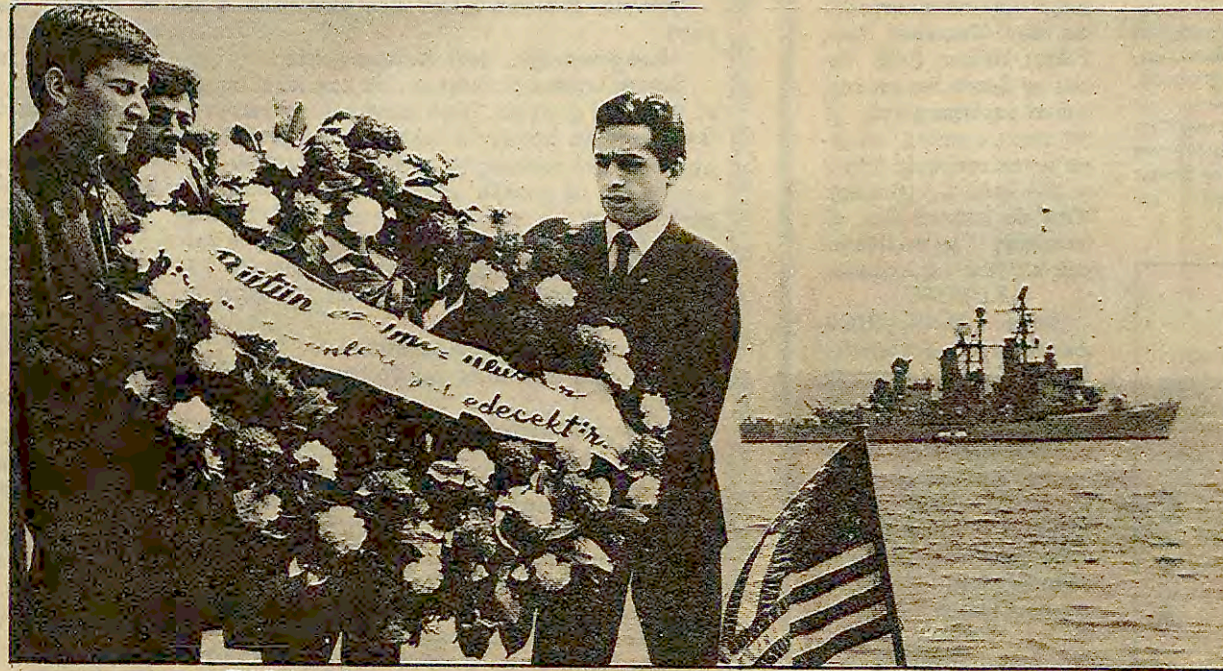
Ancak FKF'nin yeni yönetimi 1968 baharında başlayan gençlik

mücadelesini, karşı çıkmasına rağmen, önleyemiyordu. Kitle mücadelesinin yükselişi içinde FKF yönetiminin ayağının altındaki toprak hızla kaymaya başladı. Artık FKF yönetimi eski taraftarlarına söz geçiremiyor, FKF'li gençlik akın akın devrimci muhalefet safında toplanıyordu.

6. Filoya karşı gösteriler

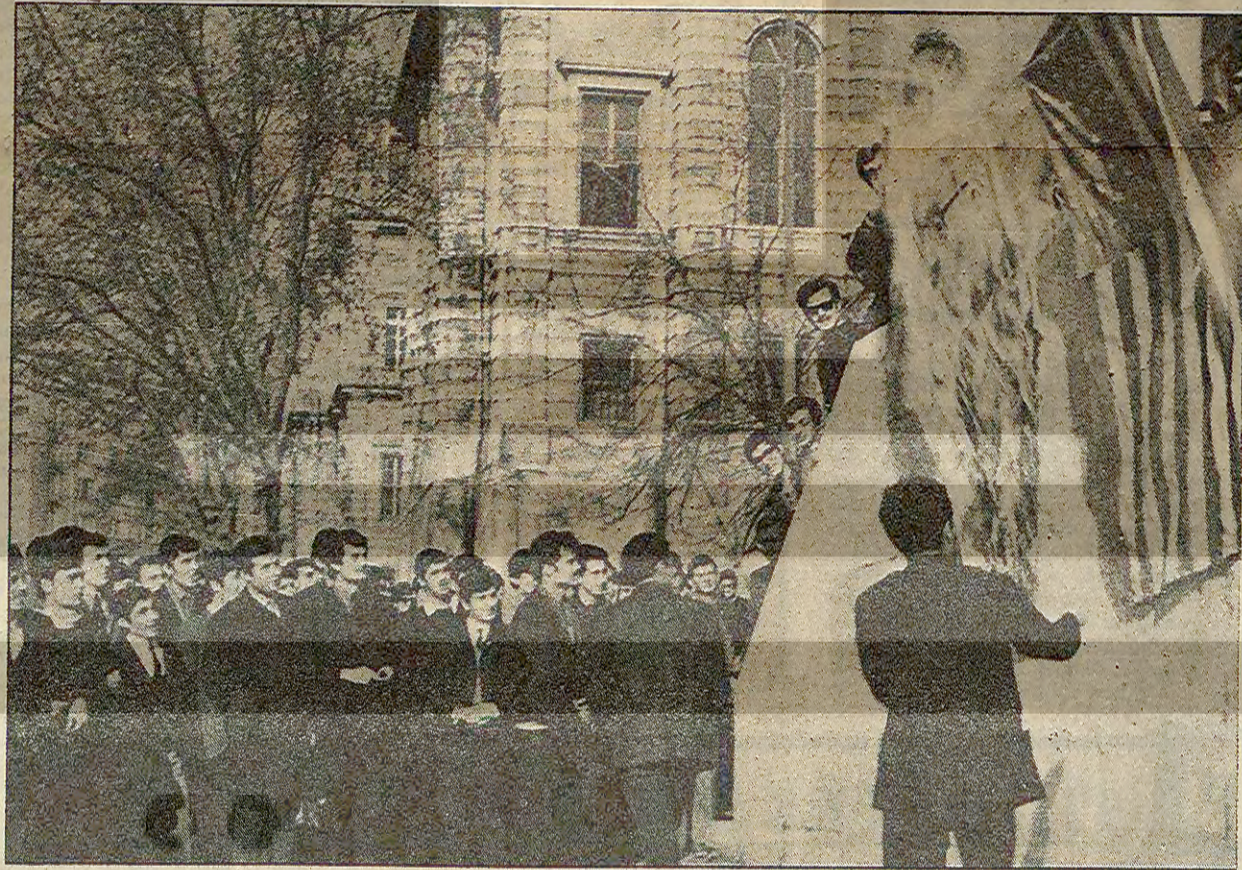
ARDINDAN Temmuz ayında Amerikan 6. Filosu karşı gençliğin anti-emperyalist kitle gösterileri başladı. FKF yönetimi ile aynı safta olan FKF İstanbul Sekreterliği anti-emperyalist gösterilerde şiddetle karşı çıktı. Gümüşsuyu'ndan Dolmabahçe'ye inmek isteyen göstericilerin önüne barikat kurmaya kalktı, ancak gençlik kitleleri barikatları da aştı.

Gençliğin devrimci kitle mücadelesi FKF'nin başındaki yönetimi tecrit etmişti. Ancak o zamanlar ülkede TIP'e karşı çıkan devrimcilerin bir siyasi partide örgütü olmalarını gençlik hareketi içinde TIP'in etkilerinin sürmesine yol açıyordu. Devrimci muhalefet safına yeni katılan gençler, FKF yöneticilerinin kitle mücadelesinin karşısına çıkmasını istemiyor, ancak TIP'in etkileri devrimci muhalefet safında sürüyordu. Ayrıca İstanbul'da devrimci muhalefet FKF dışında Devrimci Özgenci Birliğinde (DÖB) örgütlenmişti.

Amerikan 6 Filosunun İstanbul Limanına demir atması üzerine devrimci gençler Dolmabahçe'de "Bütün ezilmiş uluslar bir gün ezenleri yok edecekler." yazılı çelengi denize atarak 6 Filoyu protesto ettiler.

VEYSİ SARISÖZEN
Veysi Sarısözen 12 Mart öncesinde FKF İstanbul yönetimine kendilerinin geleceğini anlayınca "Eskiler kenara çekilsin" diyerek, yeni gelecek gençleri etkisi altına alacağını düşünüyordu. Daha sonra ise yurt dışına kaçan Sarısözen şimdi TKP'nin şeflerinden biri. Fotoğrafta sağdaki kız öğrencinin yanına oturan gözli Veysi Sarısözen.

12 Mart öncesi anti-emperyalist gençlik mücadelelerinden birinde İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencileri Amerikan bayrağını fakülte önünde yakarken.

Bu durum İstanbul'da TIP'in iflasını geciktiriyordu.

1969 FKF Kurultayı

BÖYLECE 1969'un ilk günlerinde yapılan ve Yusuf Küpeli'nin Genel Başkan seçildiği FKF Kurultayına gelindi. Kurultayda Doğu Perinçek, Gün Zileli, Oral Çalışlar, Ömer Özerturğut'un önderliğindeki devrimci muhalefet Amerikan emperyalizmine karşı mücadelesinin karşısına çıkan eski FKF yönetimine karşı yoğun bir mücadele yürüttü. Delege çoğunluğu eski yönetime karşı açık tavrı almış, eski

yönetimin İstanbul'daki taraftarları bile onları açıkça desteklemekten çekinmişlerdi. Kongre devrimci muhalefetin kesin zaferi ile sonuçlanacaktı.

TIP'in yeni taktiği

TIP'in İstanbul'daki temsilcileri bunun üzerine yeni bir taktik güttüler. Kongrede siren mücadelede gölgede kaldılar ve mücadelevine yeni katılan gençlerin FKF yönetimine olan tepkilerini tüm "eskilere" karşı bir tepkiye dönüştürmeye çalıştılar. Kulis faaliye-

tinde şiarları "Tüm eskiler kenara çekilsin, yönetime yeniler gelsin" oldu. FKF İstanbul Sekreteri Veysi Sarısözen'in başını çektiği bu ekibin hesabı devrimci muhalefetin tutarlı önderlerini saf dışı bırakmak ve henüz TIP'in etkisinden tam olarak kurtulmamış yeni unsurları yönetime getirerek, onları denetim altına almaktı. İstanbul'da devrimci muhalefetin FKF dışında dar bir grup olarak örgütlenmiş olmasının da yardımıyla, bu hedeflerine belli ölçüde ulaştılar.

Böylece FKF Kurultayı bir yandan TIP'in iflas etmesi, bir yandan da Genel Başkanlığa TIP'in etkisinden tam olarak kurtulmamış birinin, Yusuf Küpeli'nin seçilmesi ile sonuçlandı.

Gerçi Veysi Sarısözen'in başını çektiği ekip hedeflerine ulaşamadı. Kurultay sonrasında Veysi Sarısözen ekibi silinip gitti. Ama devrimci gençlik örgütünün başına TIP'in etkisindeki Yusuf Küpeli'nin geçmesi gelecekte etkisini gösterecekti.

Yarın: Hükümetin saldırıları, maceracılığı güçlendirdi

17.00	BÖLGESEL HABERLER
17.05	AKSAMA DOĞRU

BÜTÜN yönleriyle 12 Mart'ı yaşayanlar anlatıyor" dizimin bu bölümünde bir bütün olarak THKP-C olayını ele alacağız. THKP-C, o günden bu güne en çok ismi duyulan örgütlerden biri. Bu bakımdan THKP-C üzerine çok yazıldı. Ama özellikle günlük basında yazılan olayların sanyesyonel yönlerine değinmekle sınırlı kaldı.

Biz bu dizimde THKP-C olgusunu bir bütün olarak incelemeye çalışacağız. Dizi sırasında, THKP-C'nin hangi süreç içinde kurulduğunu, eylemlerini, 71 ile 73 yıllarında devam eden iki büyük davayı, hapislerdeki ilişkileri, polis ve kontr-gerilladaki tutumları, THKP-C içindeki bölünmeleri yaşayanların anılarına ve belgelere dayanarak anlatacağız.

Dizimin çerçeklerin ortaya çıkarılmasına hizmet edeceği inancındayız.

Aydınlık

DOĞU PERİNÇEK ANLATIYOR

FKF nasıl bir örgüttü?

Mart 1968'de FKF Genel Başkanlığına seçilen Doğu Perinçek, TIP yönetimi etkisindeki FKF yönetimi ile devrimcilerin yönetimindeki derneğin kitle mücadelesi karşısındaki tavrını şöyle anlatıyor:

"MART 1968'de yapılan FKF Kongresinden önce mücadele şu noktalarda cereyan etmekteydi: "O sırada FKF'nin başında TIP'in Aren-Boran yönetimine bağlı, tamamen onun emrinde çalışan ve Siyasal Bilgiler Fakültesinde öğrenci olan bir klik bulunuyordu. Bu klikin yönetimi gençlik içinde büyük tepkilere yol açtı. FKF yöneticileri cumartesi günleri burjuva usulü çay partileri düzenliyor, kumar için FKF merkezinde saati 2,5 lira gibi fiyatlarla kağıt kiralyor, bardağı bilmem kaç liraya şarap satarak tamamen yoz bir burjuva hayatını yayıyorlardı. Bu durum geniş gençlik kitleleri içinde büyük tepkiye yol açtı. Özellikle Anadolu'dan gelen emekçi karakterdeki arkadaşlar bunlara tepki gösterdiler. FKF yöneticileri ise bu durumu şöyle izah ediyorlardı: "Ne yapalım, FKF'nin 600 lira kirası var. Bunu ödemek için danslı parti de yapacağız, şarap da satacağız, kağıt da kiraya vereceğiz." FKF Genel Merkezine girildiği zaman manzara şu idi. Dumanlar arasında sosyalist gençlerimiz 52 kağıt kiralayıp kumar oynayarak, şarap içerek vakit geçiriyorlardı.

"Hiç bir devrimci faaliyet yoktu. Yöneticiler, kitle hareketlerine karşı çıkıyorlar, o sıralarda gelişmekte olan anti-emperyalist gençlik mücadelesini karahıyorlar. "Sokaklarda emekçi kitlelerin de hiç bir çözüm getirmiyorlardı. TIP yönetimine bağlı klik fikir olarak da pasifizmi, faşizm gelir, hareket etmeyelim, görüşlerini ve Aren'in sosyalist devrim tezini savunuyorlardı."

EZİCİ ÇOĞUNLUKLA DEVRİMCİLER YÖNETİMİ KAZANDI

"FKF içinde gençlik hareketi birlikte gelişen gençlik mücadelesine önderlik etti. Gençleri toparladık ve kongreye girdik. Kongreyi ezici bir biçimde devrimciler kazandı. Hatta kongrenin ilk günü bu klik, başkanlık divanı seçmelerini 90'a 40, yani 50 oy farkla kazandı. Halde son gün yapılan seçimlerde devrimci liste 90 oy aldı. Onlar ise 25, 30 civarında oy aldılar. Böylece iki gün içinde ezici bir zafer kazandık.

"Aren'e bağlı klik, tam bir çete anlayışı içinde geceleri Aren'in evine giderek ondan talimatlar alırlar, komplolar ile uğraşırlardı. Bu çete kendilerine muhalefet eden, devrimci gençleri de örgütlenmeye baskıydı. Muhalefet, bu atımlara karşı mücadele yürüttü.

"Muhalefet grubu Türkiye'nin öndeki meselenin emperyalizm ve feodalizmi yenmek olduğunu, kapitalizme karşı mücadelesinin o gün temel mesele olmadığını savundu. Yani milli demokratik devrim stratejisini, çok açık biçimde milli demokratik devrim kelimesi kullanılarak olmasa da özü itibarıyla savundu.

"Biz o zaman "Sosyalist gençlik biraraya, eylemede birlik, tartışmada hoşgörü" adı altında bir bildiri yayınladık. Bu bildiri daha sonra FKF yönetimine geldiğimiz dönemde broşür halinde yayımlandı. Broşür okunduğunda muhalefetin ilkel bir muhalefet olduğu ve ideolojik mücadele yürüttüğü görülür."

SEÇİMDEN SONRA YÖNETİMDE İKİLİK

"7 ATEN seçimlerin kazanılmasından sonra yönetim hemen ikiye ayrıldı. Yönetime gelenlerden İstanbul'dan seçilenler Aren grubunun etkisi altında idiler. Devrimci grup İstanbul'dan pek uygun aday bulamadı. Çünkü İstanbul bir blok halinde hareket ediyordu. Genel Yönetim Kurulu başından itibaren ikiye ayrıldı: "Sosyalist Gençlik Biraraya" broşürünün yayınlamasına bir İsim Yönetim Kurulu üyesi itiraz etti. Fakat başında benim bulunduğum o zamanki Merkez Yürütme Kurulu, genel yönetimde çoğunluk sağladığı için

broşürün yayınlanması sağlandı. "Aren oportünistleri, bundan 1-2 ay sonra yapılan toplantıda bizi yönetimden düşürmeye çalıştılar. Gene devrimciler, Genel Yönetim Kurulunda hakim durumda bulunduklarından bu girişim başarısızlıkla sonuçlandı. Bizzat Aren ve Boran'ın devrimci yönetimi devirmek için uğraşmalarına rağmen oylamada küçük bir farkla yönetim bizde kaldı."

29 NİSAN 1968 MITINGİ

"B U arada devrimci yönetim 29 Nisan mitingine katıldı. Daha doğrusu önderlik etti. Bu miting Ankara'da yapılmıştı ve Türkiye devrimci hareketi açısından oldukça önemli bir kitle hareketi idi. Siyasi bakımdan da, TIP'e karşı ideolojik mücadele bakımından büyük önem taşıyordu. Çünkü TIP yönetimi 29 Nisan mitingine FKF'nin katılmasını engellemeye çalıştı. FKF yönetimine baskı yaptı. Fakat yönetim bu baskılara karşı koydu. Oportünistler, mitingde "Bizim dışımızdaki gruplara hizmet eder, partinin önderliğinde değil", gerekçeleri ile karşı çıkıyorlardı. Onlar, partinin önderliğinden, partinin doğru siyasetlerle yol göstermesini, anti-emperyalist mücadeleyi yükseltmesini, kendi dışımızdaki güçlere önderlik etmesini değil, doğrudan doğruya pasifizmi, tekelçiliği anlıyorlardı. Partiyeye bağlı gençliğin (ki küçük bir gruptu o zaman) bu çekmesini anlıyorlardı. FKF o zaman Dev-Güc içinde önderlik yaptı. Diğer gruplara, NATO'ya, ABD emperyalizmine, feodalizme karşı açıkça tavrı aldı. Dev-Güc'te pasifizm, anti-emperyalizm, anti-feodalizm.

"CUNTAÇILIK" SUÇLAMALARI REVİZYONİSTLER, o zaman "R her şeyi, her kitle hareketini cuntacılıkla suçuyorlardı. Petrol hareketi, NATO'ya karşı olmak hep cuntacıydı. Onlara göre, bütün bunlar faşizmi getirecekti. Halbuki meselenin muhtevassına bakmak lazım. 29 Nisan mitinginde onbinlerce genç ve Ankara'ya biraraya gelecek, emperyalizme karşı, feodalizme karşı güçlü bir gösteri yaptı. Bu miting, Türkiye tarihinde önemli bir dönüm noktasıdır. Binlerce kişi faşistlerin saldırılarını yerle bir etti. Sopalara saldırılan faşistler ilk defa esash bir dayak vediler. Şimdi bunun cuntacılıkla ne alakası var?"

"Cuntacılık, komploculuk demektir. Kitle hareketi cuntacılığın zıddı olan bir şeydir. Ve bu kitle hareketi bir cuntayı desteklemek için değil, tam tersine Amerikan emperyalizmine, feodalizme karşı yapıldı. Kitle hareketinin gelişmesi cuntaya değil, halk hareketini güçlendirdi. Ancak bu mitingde katılanlar arasında farklı düşünceler olabilir. Zaten insanlannın kafalarının içine girip, ne düşündükleri açısından mütefiklerimizi tayin edemeyiz ki. Mütefiklerimiz savunuduğu şu ya da bu fikirler farklı olabilir. Önemli olan o hareketin programı neydi, savunduğu neydi ve halka hangi fikirleri götürdü? Bunlar neye yaradı?"

FKF GENÇLİK İÇİNDE İTİBAR KAZANDI

"B UNDAKİ sonra FKF gençlik içinde büyük bir itibar kazandı. O eski dar, tekkeci tutumun yerine, gençliğe açılan, kendi dışındaki gençlikle birleşen bir FKF geldi. Yalnız sosyalist olan gençlerin değil, anti-emperyalist bütün gençlik kitlelerinin sevgi ve saygısını kazandı. Önderliğini onlara da kabul ettirdi. Eskiden FKF'ye karşı olan Türk Solu çevresine kapılan içeri sokulmazdı. Eski devrimciler içeri almazdı. FKF bütün kapılarını onlara açtı. Bütün devrimcileri birleştiren, herkesin uğradığı ve desteklediği bir kuruluş haline geldi.

"Gene FKF Elmalı'daki köylü hareketini destekledi. Aren-Boran klikinin bütün engellemelerine rağmen, orada mücadeleye devam etti. Onlar o zaman Elmalı'ya Sınan Cemgil'i yollayarak, oradaki gençlere, "Partinin emri var, geri dönmeyiniz" diye baskı yaptırıldı. Mesele Elmalı'daki kitle hareketini mi desteklemek, yoksa faşizm gelir, anlayışı ile "pasifizmi mi yapmak?" (DEVAM EDECEK)